Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МККП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 22 (5696) | 28 студзеня 1937 г., чацвер | ЦАНА 10 КАП.

26 студзеня і на ранішнім пасяджэнні 27 студзеня Вярхоўны суд дапытаў падсудных Страілава, Норкіна, Арнольда, Ліўшыца, Князева, Турока і Ратайчака.

Перад судом пралсталі мацёрыя трацкісцкія бандыты, гнусныя крывавыя майстры шпіянажу, дыверсій, тэрору і масавых забойстваў рабочых.

Магутным, грозным шквалам пракатваецца па неасяжнай совецкай краіне хваля гневу, абурэння і нянавісці да подлых фашысцкіх гадзюк.

З гарадоў і вёсак, заводаў і калгасаў нясецца грознае патрабаванне:

— Смерць усёй трацкісцкай зграі!

КРЫВАВЫЯ ПСЫ

Учора перад судом прайшлі Князеў, Турок, Ратайчак, Пушын, Грашэ, за дзень раней — Ліўшыц і іншыя. З усёй відавочнасцю выкрываецца, што трацкісцкая арганізацыя ў СССР была працягам фашызма, апаратам контрразведак краін, распальваючых новую вайну.

Праграма, метады барацьбы, сілы, на якія разлічвала трацкісцкая банда,—усё гэта нічым не адрозніваецца ад сродкаў і сіл, якімі дзейнічаюць германскія і японскія фашысты.

Без усякіх прыкрыццяў, ва ўсім сваім голым выглядзе выступілі лакеі фінансавага капітала, выканаўцы яго самых подлых і самых гнусных мэт — трацкісты.

Трацкізм — самы агалцелы разведвальны атрад вайны, якую рыхтуе фінансавы капітал з паспешнасцю паміраючага страшэннага звера.

Трацкізм — самы агалцелы атрад катаў рабочых і сялян.

Раз'юшаных псоў сваіх—трацкістаў буржуазія кідае перш за ўсё ў месцы, у якіх расце пагроза існаванню прагніўшага дажываючага апошнія гады капіталістычнага ладу.

СССР — маяк, што паказвае чалавецтву шлях, якім яно пойдзе да свайго вызвалення. СССР — свет соцыялізма, радасць шчасця, росквіту і свабоды асобы. СССР — краіна, дзе дабіты апошнія рэшткі капіталістычных класаў, дзе людзі ўпершыню жывуць і будуюць сваё жыццё ў такой сістэме эканамічных адносін, якая выключае эксплаатацыю чалавека чалавекам. Самім фактам свайго існавання наша краіна рэволюцыянізуе рабочы клас і ўсіх прыгнечаных свету, усяляючы ўсяму класу капіталістаў трывогу за свой лёс. Вось чаму буржуазія кінула свой разведвальны атрад вайны і катавання, сваіх крывавых псоў — трацкістаў, перш за ўсё, сюды.

Гарыць глеба пад нагамі ў капітала з Іспаніі. Вось чаму другі атрад катаў — трацкістаў кінуты ў рэволюцыйную Іспанію.

Там і тут — адна мэта: знесці з зямлі, разграміць свабодны народ, вярнуць яго пад ярмо фашызма. Там і тут адна тактыка: здраджвай радзіме, паслабляй краіну, аблягчай націск здыхаючага капітала.

Іуда-Троцкі растлумачвае сваім падручным вучоным бандытам — Пятакову, Радэку і іншым мэту яго барацьбы: вырабняць соцыяльны лад СССР з ладам капіталістычным. Яго падручныя разумеюць мярзотнага пса з поўслова. — Вярнуць фабрыкі і заводы прыватнаму капіталу, вярнуць вёску кулаку, аддаць Украіну на рабаванне нямецкіх, Прымор'е і Прыамур'е — на рабаванне японскіх імперыялістаў, — камандуюць Пятакоў, Радэк, Сакольнікаў, Сэрэбракоў з Масквы сваім правінцыяльным грамілам Мураlаву, Дробнісу, Шэстову, Ліўшыцу і іншым.

Гэта — праграма. Яе растлумачваць не трэба. Сэнс яе зразумелы кожнаму рабочаму і селяніну. Троцкія-Банапарты хацелі апрануць на шыю рабочых і сялян СССР ярмо капіталістычнай эксплаатацыі. Кожны працоўны разумее, вядома, што гэта праграма аднаўлення свету голаду, жабрацтва і дзікага бяспраўя.

Хто-ж возьмецца за ажыццяўленне такой праграмы? Вядома, нельга разлічваць на рабочых, вядома, нельга разлічваць на сялян, вядома, нельга разлічваць на совецкую інтэлігенцыю, якая непарыўна звязала свой лёс з рабочым класам.

Трацкісты разлічвалі на рэшткі капіталістычных элементаў, якія пазбаўлены ў СССР эканамічнай базы і яшчэ мараць аб звароце свету эксплаатацыі. Але і гэта армія невялікая, асабліва на заводах. Таму трацкісты рабілі стаўку на калчакаўскіх афіцэраў, шкоднікаў і фашыстаў, якія прысланы ў СССР для шпіёнскай і дыверсійнай работы.

Зусім не выпадковасцю, як прабуюць прадставіць справу крывадушнікі Пятакоў і Радэк, злоўжэўшыя з палічным і разыгрываючыя на судзе камедыю шчыра прызнаўшыхся ў сваёй злачыннай дзейнасці, тлумачыцца, што трацкісты, якія ўчора прайшлі перад судом, атрымалі заданні ад разведак замежных дзяржаў. Зусім не выпадковасцю з'яўляецца тое, што Князеў, Ліўшыц, Шэстоў, Турок, Ратайчак і іншыя лічылі аднолькава законамерным атрыманне заданняў як ад свайго цэнтра, так і ад разведак замежных дзяржаў.

Зусім не выпадковым, а абсалютна законамерным з'яўляецца той факт, што трацкісты прымалі да абавязковага выканання як заданні контрразведак, так і заданні свайго цэнтра.

Прадажныя садысты, крывавыя фашысцкія псы пралівалі кроў рабочых і сялян, шкодзілі і руйнавалі гаспадарку ў тых мясцах СССР, перш за ўсё, на якія вораг хацеў у першую чаргу абрушыць свой удар. Гэта яны пралівалі кроў рабочых і сялян Украіны і Заходняй Сібіры. Трацкісты — забойцы рабочых Горлаўкі, Неўскага і Васкрэсенскага хімічных камбінатаў; трацкісты — забойцы кузнецкіх шахцёраў і іх дзяцей, яны — забойцы калгаснікаў, якія паехалі ў якасці чырвонаармейцаў на Далёкі Ўсход; трацкісты— арганізатары крушэнняў паяздоў, забойцы пасажыраў, рабочых і служачых чыгунак, якія суправаджалі паязды.

Каб утоіць свае гнусныя злачынствы, смярдзючыя псы высоўвалі абвінавачванні на ні ў чым не вінаватых людзей, аддаючы іх пад суд.

Агідныя прадажныя мярзотнікі! Ім не ўцячы ад заслужанай кары. За кроў рабочых і сялян, пралітую трацкісцкімі гадамі, заплацяць главары гэтай банды і іх падручныя.

Расце шквал народнага гневу. Працоўныя Совецкай Беларусі разам з рабочымі і сялянамі Саюза ССР і ўсяго свету патрабуюць ад пролетарскага суда: раздавіць трацкісцка-фашысцкую гадзіну, сцерці з твару зямлі паршывых крывавых псоў і лакееў капітала.

ТЭЛЕГРАМА Л. М. КАГАНОВІЧА

КОМСАМОЛЬСКА-МАЛАДЗЁЖНАЙ ЗМЕНЕ ст. ОРША-ЗАХОДНЯЯ

25 студзеня дыспетчар комсамольска-маладзёжнай змены ст. Орша-заходняя т. Палякоў і сакратар камітэта комсамола—дзяжурны па станцыі т. Казімірчак атрымалі тэлеграму ад народнага камісара шляхоў зносін тав. Л. М. Кагановіча. У тэлеграме нарком з вялікім задаволеннем адзначае стаханаўска-крываносаўскую работу іх змены, у якой няма на працягу года аварый і браку, і дабілася зніжэння затраты часу на пераапрацоўку транзітнага вагона больш, чым у два разы — з 5,5 гадзін да 2,7, пры норме 3,7 гадзін, і мясцовага вагона — у паўтара раза — з 8,5 гадзін да 5,3 гадзін, пры норме 7,2 гадзін.

Гэтых поспехаў, як гаворыцца ў тэлеграме наркома т. Палякову і Казімірчаку, яны дабіліся таму, што, як і падабае комсамольцам, павялі бязлітасную барацьбу з ворагамі, апартуністамі і прадзельшчыкамі, з усімі разгільдзяямі і рвачамі, дэзарганізатарамі чыгуначнага транспарту. Яны ўмацавалі працоўную дысцыпліну, забяспечылі дакладнае выкананне правіл тэхнічнай эксплаатацыі, дабіліся добрасумленных адносін кожнага работніка змены да выканання сваіх абавязкаў. Поспех забяспечыла таксама дружная зладжаная работа ўсіх службаў. Паравознікі, работнікі службы руху і вагоннікі дапамагаюць адзін аднаму і ўсе разам стаханаўска-крываносаўскай работай паказваюць узоры выканання заданняў, безаварыйнай работы, высокаякаснага фармавання паяздоў і адпраўлення іх дакладна па графіку.

У тэлеграме нарком указвае, што тт. Палякоў і Казімірчак не павінны супакоіцца на дасягнутым, павінны і надалей увесь час рухацца наперад, памятаць што толькі ўпартай барацьбой за авалоданне навукай, палітычнымі і тэхнічнымі ведамі, большэвіцкім выкананнем сваіх абавязкаў на вытворчасці, стаханаўска-крываносаўскай работай можна выхаваць сапраўдных комсамольцаў, адданых і высокакваліфікаваных байцоў за будаўніцтва соцыялізма, за новы сталінскі ўздым на транспарце.

Нарком выказвае комсамольскай змене ўдзячнасць ад Наркамшляхоў зносін за стаханаўскую крываносаўскую работу і вітае ўсіх стаханаўцаў-крываносаўцаў ст. Орша-заходняя.

Загадам наркома тт. Палякоў, Казімірчак, Мураўёў (дзяжурны другога выканаўчага паста), Казлоўскі (дзяжурны па станцыі), Фаменкоў (старшы аглядчык), Берсенеў (саставіцель), Гедройц (машыніст манеўровага паравоза) узнагароджаны значкамі «Ганароваму чыгуначніку».

Як паведаміў учора па тэлефону работніку «Звязды» парторг ст. Орша-заходняя т. Міхееў, тэлеграма Л. М. Кагановіча выклікала новы вытворчы ўздым сярод рабочых станцыі. Тэлеграма абмяркована на сходах усіх змен. Змена т. Палякова пасылае адказнае пісьмо наркому, у якім запэўняе, што не заспакоіцца на дасягнутым, што будзе змагацца за новыя перамогі. На ўсіх сходах змен прымаюцца канкрэтныя абавязацельствы па паляпшэнню работы станцыі. Змена дыспетчара Кунeвіча рашыла дабіцца такіх-жа паказальнікаў, як і змена т. Палякова. У сувязі з гэтым яны ўступілі паміж сабою ў соцыялістычнае спаборніцтва.

Аб узнагароджанні камкора т. Вайнера Л. Я. ордэнам Леніна

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА САЮЗА ССР.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР **пастанаўляе:**

За вялікія заслугі ў справе баявой і палітычнай падрыхтоўкі і вайсковых частей узнагародзіць камкора тав. **Вайнера** Л. Я. ордэнам **Леніна.**

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР М. КАЛІНІН.
Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР І. АКУЛАЎ.

Масква, Крэмль.
27 студзеня 1937 г.

ВАЕННА-ФАШЫСЦКІ МЯЦЕЖ У ІСПАНІІ

СТАНОВІШЧА НА ФРАНТАХ

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 27 студзеня. (БЕЛТА). Як паведамляе кансерватыўная газета «Дэйлі тэлеграф», на мадрыдскім фронце рэспубліканцы значна прасунуліся ўдоўж Таледскай дарогі (на поўдні ад Мадрыда). Хоць яны не авалодалі поўнасцю ўзгоркам Лон-Анхелес, аднак, дасягнулі ў гэтым раёне значных поспехаў.

Большая частка Манклоа і Заходняга парка (на захад ад Мадрыда) цяпер у руках урадавых войск. На паўночна-заходнім участку рэспубліканцы па-ранейшаму ўтрымліваюць высокую сцяну, якая акружае парк Эль Пардо.

Паводка, выкліканая нядаўнімі ліўнямі, ставіць пад пагрозу камунікацыйныя лініі мяцежнікаў. Рака Гвадарама разлілася, і пабудаваныя мяцежнікамі часовыя масты знесены. Загразла шмат грузавікоў і танкаў. Кавалерыйскія часці не могуць дзейнічаць.

Паводле вестак з Барселоны, мяцежнікі прабуюць аказаць націск у раёне Аранхуэса (на поўдзень ад Мадрыда), дзе сканцэнтраваны германскія войскі і гарматы. Урадавая артылерыя перашкаджае прасоўванню фашысцкіх войск. У раёне Карабанчэль германскія часці панеслі вялікія страты.

***

ПАРЫЖ, 27 студзеня. (БЕЛТА). У паведамленні Камітэта абароны Мадрыда, апублікаваным сёння ў поўдзень, гаворыцца:

«На фронце Аранхуэса (на поўдні ад Мадрыда), дзе мяцежнікі, падтрыманыя значнымі сіламі авіяцыі, прабавалі разгарнуць наступленне, пачатае ўжо тры дні назад, адбыўся жорсткі бой. Не гледзячы на ўпартае супраціўленне мяцежнікаў, рэспубліканскія войскі прадпрынялі энергічную контратаку супроць германскіх часцей, якія складаюць левае крыло арміі мяцежнікаў, і прымусілі ворага адступіць на некалькі кіламетраў.

ПАЎДНЁВЫ ФРОНТ

БАРСЕЛОНА (сталіца Каталонскай аўтаномнай вобласці), 26 студзеня. (БЕЛТА). Пацвярджаецца, што паветраная бамбардыроўка Малагі праводзілася пры садзейнасці германскага ваеннага флота. Германскі крэйсер «Адмірал граф Шпее» падабраў гідрасамалёты, бамбардыраваўшыя горад.

***

БАРСЕЛОНА, 26 студзеня. (БЕЛТА). На фронце Кардовы ўрадавыя войскі атакавалі Лопера і Поркуна (на поўдзень ад Андухара) і прымусілі мяцежнікаў уцякаць.

ВЫСТУПЛЕННІ СУПРОЦЬ АНГЛІЙСКАГА УРАДА У ПАЛАЦЕ АБШЧЫН

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 27 студзеня. (БЕЛТА). Учора ў палаце абшчын лейбарыст (член рабочай партыі) Грынвуд унёс рэзалюцыю, якая асуджае дзеянні ўрада, у сувязі з неабгрунтаваным звальненнем морскім міністэрствам 5 партавых рабочых. Грынвуд патрабаваў расследавання і падкрэсліў, што гэтым рабочым нават не паведамілі, у чым яны абвінавачваюцца і не далі ім магчымасці абараняцца.

Морскі міністр Хор заявіў, што публічнаму разбору гэтай справы перашкодзіла сакрэтнасць вестак, якія нельга было разгласіць без шкоды для дзяржаўнай безапаснасці.

Лейбарысцкая рэзалюцыя, якая выказвае недавер'е ўраду, была адхілена большасцю 330 супроць 145 (прыняцце рэзалюцыі лейбарыстаў выклікала-б адстаўку габінета).

ПУШКІНСКІ ВЕЧАР У ПАРЫЖЫ

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 26 студзеня. (БЕЛТА). Пад старшынствам міністра асветы Жана Зей адбыўся вечар, прысвечаны творчасці Пушкіна. Прысутнічаў таксама паўпрэд СССР Пацёмкін. Жан Зей выступіў з прамовай.

Акадэмік Валеры і прафесар Мазон зрабілі даклады аб жыцці і творчасці вялікага рускага паэта. Вечар закончыўся выступленнямі артыстаў.

Некаторыя газеты прысвяцілі спецыяльныя артыкулы творчасці А. С. Пушкіна.

Урэгуляванне польска-літоўскага інцыдэнта

КАЎНАС (сталіца Літвы), 25 студзеня. (БЕЛТА). Літоўскае агенцтва паведамляе:

«Назначаная на 25 студзеня сустрэча начальнікаў літоўскай і польскай пагранічных акруг для ўрэгулявання пагранічнага інцыдэнта, які адбыўся 16 студзеня, адбылася сёння. Пасля абмеркавання інцыдэнта і агляду месца здарэння начальнік польскай пагранічнай акругі прызнаў, што перамяшчэнне пагранічнага знака было зроблена польскай пагранічнай вартай і з'яўляецца няправільным; ён загадаў сваім падначаленым пераставіць пагранічны знак на ранейшае месца, што і было імі зроблена.

ВОДГУКІ ЗАМЕЖНАГА ДРУКУ НА ПРАЦЭС АНТЫСОВЕЦКАГА ТРАЦКІСЦКАГА ЦЭНТРА

ІСПАНІЯ

МАДРЫД, 26 студзеня. (БЕЛТА). Орган компартыі «Мундо обрэро» і орган федэрацыі аб'яднанай соцыялістычнай моладзі «Аора» змяшчаюць падрабязныя справаздачы аб працэсе антысовецкага трацкісцкага цэнтра. «Мундо обрэро» прысвяціла справаздачам цэлую старонку пад загалоўкам: «Бандыт Троцкі — агент Гітлера».

У рэдакцыйным артыкуле «Мундо обрэро» піша: «Не можа быць ні даравання, ні літасці да гэтых асоб. Саюз з Гітлерам для нападу на СССР — гэта самая подлая справа ва ўсёй серыі іх злачынстваў».

«Аора» заяўляе: «Іспанскі народ з глыбокай радасцю сустракае вестку аб тым, што Совецкі Саюз паспяхова ліквідаваў гэту новую злачынную змову. Нашай баявой моладзі вельмі добра вядома значэнне СССР і яго соцыялістычнай эканомікі — асновы яго грандыёзнай ваеннай магутнасці».

У сувязі з працэсам «Мундо обрэро» і «Аора» зноў варочаюцца да пытання аб дзейнасці іспанскіх трацкістаў. Абедзьве газеты пераканаўча паказваюць, што ўсю сваю подлую правакацыйную работу (безупынныя спробы раскалоць народны фронт, сістэматычныя выпады супроць урада народнага фронта, разнузданая траўля СССР і т. п.) іспанскія трацкісты вядуць выключна ў інтарэсах іспанскага і міжнароднага фашызма. Іспанскія трацкісты з'яўляюцца нічым іншым, як органамі «пятай калоны», г. зн. фашысцкай агентурай, якая працуе ў тылу рэспубліканцаў.

«Мундо обрэро» і «Аора» катэгарычна патрабуюць самых рашучых мер супроць іспанскіх трацкістаў.

АНГЛІЯ

ЛОНДАН, 27 студзеня. (БЕЛТА). Большасць газет у паведамленнях аб працэсе антысовецкага трацкісцкага цэнтра падкрэслівае, што падсудныя падрабязна расказваюць аб шматлікіх фактах сваёй антысовецкай дзейнасці, прычым аб'ёмістыя дакументальныя даныя старанна правяраюцца і злічваюцца.

Маскоўскі карэспандэнт ліберальнай газеты «Н'юс кронікл» піша, што вядомы замежны дыпламат, які штодзень прысутнічае на працэсе, сказаў яму наступнае: «У якасці адваката і суддзі, маючага шматгадовы вопыт я набыў здольнасць увогуле дакладна ўстанаўліваць выпадкі, калі абвінавачваемыя гавораць на судзе праўду. Я перакананы, што падсудныя на гэтым працэсе гавораць праўду».

«Н'юс кронікл» апублікавала пісьмо свайго чытача, падпісанае ініцыяламі Р. П. Пісьмо ставіць пытанне аб крыніцах фінансавых сродкаў трацкістаў: «Якое паходжанне грошай,—піша аўтар пісьма,— якія даюць магчымасць весці прапаганду гэтым невялікім групам, пазбаўленым усякага масавага падтрымання? Вядома, што трацкісты фінансуюцца германскімі фашыстамі».

ЗША

НЬЮ-ЁРК (буйнейшы цэнтр ЗША), 25 студзеня. (БЕЛТА). Орган компартыі «Дэйлі уоркер» піша, што чэсныя рабочыя могуць чытаць выкрыцці, зробленыя на працэсе антысовецкага трацкісцкага цэнтра толькі з найвялікшай нянавісцю супроць контррэволюцыйнага трацкізма. На працэсе выяўлены жахлівае падзенне, контррэволюцыйная гніласць і лютасць трацкістаў. «Трацкізм, — падкрэслівае газета, — уніжае і апаганьвае ўсё, да чаго датыкаецца, уцягваючы ўсё, заражанае трацкізмам, у лагер фашысцкіх забойцаў. Рабочы клас і ўсе антыфашысты будуць ведаць, як судзіць аб Троцкім і яго агентах, дзе-б яны ні былі выяўлены».

Газета «Нью-Ёрк таймс» піша: «Абвінавачваемыя, у тым ліку некалькі вільных асоб, паказалі, што яны замышлялі жудасныя злачынствы... Апрача падрыхтоўкі тэрарыстычных актаў, падсудныя абвінавачваюцца ў заключэнні пагадненняў аб прадастаўленні частак совецкай тэрыторыі Германіі і Японіі.

Несумненна, Берлін і Токіо (Германія і Японія) жадаюць, каб Троцкі абверг план раздзелу совецкай тэрыторыі. Аднак, на працэсе абвінавачваемыя прызналі праўду.

ФРАНЦЫЯ

ПАРЫЖ, 25 студзеня. **(Уласн. кар. «Праўды»).** Амаль усе французскія газеты змяшчаюць падрабязную справаздачу аб працэсе трацкісцкай банды тэрарыстаў, шпіёнаў і шкоднікаў. Гэтыя справаздачы перадаюць з вялікай грунтоўнасцю гнусныя злачынствы, якія былі зроблены агентамі фашызма.

Характэрна, што «з абвяржэннем» таго, што Троцкі разам з фашыстамі рыхтуе напад на СССР, выступае фашысцкая «Аксіон франсез» — газета самай крайняй, самай чорнай рэакцыі. Саюз трацкістаў з фашыстамі знаходзіць у гэтым новае пацверджанне.

Злачынствы трацкістаў настолькі патрасаючыя, што «Эвр» усклікае:

«Калі яны сапраўды зрабілі прыпісваемыя ім злачынствы: сабатаж нацыянальнай абароны, шпіянаж, выдача ваенных сакрэтаў Германіі і Японіі, то яны бясспрэчна заслугоўваюць смяротнай кары».

***

ПАРЫЖ, 27 студзеня. (БЕЛТА). Орган компартыі «Юманітэ» друкуе артыкул Марселя Кашэна аб працэсе антысовецкага трацкісцкага цэнтра. Кашэн адзначае перш за ўсё, што трацкістам на судзе прадастаўлены ўсе неабходныя гарантыі абароны. Далей Кашэн падкрэслівае, што падсудныя прызналі прад'яўленыя ім абвінавачанні ў страшэнных злачынствах супроць Совецкага Саюза. «Усё гэта, — піша Кашэн, — мы чулі ўласнымі вушымі.

Перад тварам відавочных фактаў не знойдзецца ні ва Францыі, ні дзе-небудзь у іншай краіне чэснага чалавека, які мог-бы абараняць людзей, вінаўных у такіх агідных злачынствах».

БЕЛЬГІЯ

БРУСЕЛЬ (сталіца Бельгіі), 25 студзеня. (БЕЛТА). Бельгійскі друк падрабязна паведамляе аб ходзе працэса антысовецкага трацкісцкага цэнтра, падкрэсліваючы ў загалоўках прызнанні падсудных. Орган соцыялістычнай партыі «Пепль» піша, што і на гэты раз падсудныя прызналі сябе вінаўнымі ў нечуваных злачынствах і ў тым, што яны з'яўляліся зброяй Троцкага ў арганізацыі змовы супроць совецкага ўрада, а таксама для перагавораў аб уступцы Ўсходняй Сібіры Японіі, Украіны — Германіі, каб дапусціць германскіх і японскіх капіталістаў да эксплаатацыі прыродных багаццяў СССР. Газета падкрэслівае ашаламляючае прызнанне Радэка ў тым, што ён прымаў удзел у арганізацыі забойства Кірава.

Комуністычная партыя Бельгіі, у сувязі з маскоўскім працэсам антысовецкага трацкісцкага цэнтра і ўзмацненнем пагрозы фашысцкага нападу, выступіла са зваротам, у якім выкрываецца контррэволюцыйная дзейнасць трацкістаў, якія знаходзяцца на службе ў Гестапо.

ШВЕЙЦАРЫЯ

ВЕНА (сталіца Аўстрыі), 26 студзеня. (БЕЛТА). У органе швейцарскай комуністычнай партыі «Фрайхейт» генеральны сакратар ЦК компартыі Эмбер-Дро падкрэслівае, што на шлях такіх злачынстваў, як тэрор, шкодніцтва, шпіянаж трацкістаў асабліва штурхнула перамога палітыкі ВКП(б) і крушэнне іх уласных тэорый.

«Трыумф палітыкі Сталіна, гэтага мужнага кіраўніка соцыялістычнага будаўніцтва, азначаў для Троцкага поўны крах яго фальшывых прароцтваў і надзей. Замест таго, каб прызнаць сваё паражэнне, трацкісты выбралі шлях працягу барацьбы, і гэта штурхнула іх на шлях сувязі з фашыстамі, на шлях тэрору і здрады.

ШВЕЦЫЯ

СТАКГОЛЬМ (сталіца Швецыі), 25 студзеня. (БЕЛТА). Орган компартыі Швецыі «Нью даг» піша: «Інтарэсы міжнароднага пролетарыята патрабуюць, каб совецкі ўрад знішчыў банду трацкісцкіх здраднікаў».

ЧАРГОВАЕ ЗЛАДЗЕЙСТВА ТРАЦКІСЦКІХ БАНДЫТАЎ

ПАРЫЖ, 27 студзеня. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Гавас, 25 студзеня ў Булонскім лесе ў Парыжы быў забіт эмігрант нейкі Навашын. Усе газеты падкрэсліваюць, што забойства Навашына зроблена на палітычнай глебе.

Для палітычнай характарыстыкі Навашына важны два моманты. Орган соцыялістычнай партыі «Папюлер» падкрэслівае, што Навашын у апошні час актыўна выкрываў прошукі германскага фашызма ў Румыніі, Польшчы і краінах Паўночнай Еўропы, і выказвае дапушчэнне, што забойства Навашына з'яўляецца справай рук Гестапо.

Добра інфармаваная і ўплывовая газета «Тан», у сваю чаргу, указвае, што Навашын у свой час быў блізкі з Пятаковым і Сакольнікавым — кіраўнікамі антысовецкага трацкісцкага цэнтра.

Пры гэтым «Тан» дадае, што ёсць падставы дапускаць, што Навашын быў добра паінфармаваны аб дзейнасці гэтага цэнтра. У сувязі з гэтай акалічнасцю, рад газет адзначае магчымасць таго, што Навашын забіт трацкістамі, якія апасаліся выкрыццяў.

У гэтай сувязі асаблівую цікавасць набывае больш чым падазроная паспешнасць, з якой Троцкі і яго сын Седоў выступаюць з «абвяржэннямі», адмаўляючымі іх зацікаўленасць у забойстве Навашына. У спешцы Троцкі і Седоў, як відаць, не паспелі дастаткова ўзгадніць свае «абвяржэнні», у рэзультаце чаго паміж абодвума «абвяржэннямі» ёсць сур'ёзныя супярэчнасці, на якія ўказваюць парыжскія газеты, а іменна: Седоў заяўляе, што ні ён, ні Троцкі ніколі не сустракаліся з Навашыным і не мелі з ім ніякіх адносін. Троцкі-ж у сваім «абвяржэнні» прыводзіць аб Навашыне даныя, якія сведчаць аб тым, што ён яго добра ведаў.

НА СЕСІІ СОВЕТА ЛІГІ НАЦЫЙ

ЖЭНЕВА (горад у Швейцарыі, месца прабывання Лігі нацый), 26 студзеня. (БЕЛТА). На закрытым пасяджэнні Совет Лігі нацый пастанавіў склікаць 6 мая г. г. бюро канферэнцыі па пытаннях раззбраення.

На адкрытым пасяджэнні Совет Лігі нацый назначыў камісію для вывучэння пытання аб сыравых рэсурсах. У камісію ўвайшлі прадстаўнікі наступных краін: Вялікабрытаніі, Японіі, Швейцарыі, СССР, Паўднёва-Афрыканскага саюза, Чэхаславакіі, Бельгіі, Бразіліі, Францыі, Мексікі, Галандыі, Польшчы, Партугаліі, Швецыі. Спецыяльна агаворана магчымасць уключэння ў склад гэтай камісіі прадстаўнікоў Канады, Італіі, Германіі. У камісіі таксама будзе прымаць удзел прадстаўнік міжнароднага бюро працы пры Лізе нацый. На закрытым пасяджэнні Совета Лігі нацый пастаноўлена назначыць спецыяльную камісію для вывучэння пытання аб забеспячэнні свабоды дзейнасці журналістаў у Жэневе, г. зн. пры Лізе нацый. Гэта пытанне было высунута асацыяцыяй журналістаў, акрэдытаваных пры Лізе нацый, у пісьме на імя старшыні Совета Лігі Велінгтона Ку некалькі дзён таму назад у сувязі з высылкай швейцарскімі ўладамі з Швейцарыі рэдактара «Журналь дэ насьон» Прато.

Адзіны, хто выступіў у Совеце Лігі нацый супроць прыняцця рашэння па гэтаму пытанню, быў польскі дэлегат Комарніцкі, які патрабаваў, каб такія рашэнні не прымаліся без швейцарскага ўрада. Яму быў дан энергічны адпор Літвінавым, Дэльбосам, Дэль-Вайо, якія ўказалі, што ў Жэневе ўсё-ж існуе свабода для Совета Лігі нацый. Англійскі дэлегат Ідэн унёс прапанову аб назначэнні камісіі, што і было прынята. Склад камісіі павінен прапанаваць старшыня Совета Лігі.

Аб прысваенні народнаму камісару ўнутраных спраў Саюза ССР т. Ежову Н. І. звання генеральнага камісара дзяржаўнай безапаснасці

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА САЮЗА ССР

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР **пастанаўляе:**

Прысвоіць народнаму камісару ўнутраных спраў Саюза ССР тав. **Ежову** Нікалаю Іванавічу званне генеральнага камісара дзяржаўнай безапаснасці.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР М. КАЛІНІН.
Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР І. АКУЛАЎ.

Масква, Крэмль.
27 студзеня 1937 г.

Аб намесніку народнага камісара абароны Саюза ССР па морскіх сілах

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА САЮЗА ССР

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР **пастанаўляе:**

1. Устанавіць пасаду намесніка народнага камісара абароны Саюза ССР па морскіх сілах — ён-жа начальнік морскіх сіл РСЧА.
2. Зацвердзіць намеснікам народнага камісара абароны Саюза ССР па морскіх сілах і начальнікам морскіх сіл РСЧА флагмана флота 1 ранга тав. **Орлова** Уладзіміра Мітрафанавіча.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР М. КАЛІНІН.
Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР І. АКУЛАЎ.

Масква, Крэмль. 27 студзеня 1937 г.

Аб намесніку народнага камісара абароны Саюза ССР па ваенных паветраных сілах

Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР **пастанаўляе:**

1. Устанавіць пасаду намесніка народнага камісара абароны Саюза ССР па ваенных паветраных сілах—ён-жа начальнік ваенных паветраных сіл РСЧА.
2. Зацвердзіць намеснікам народнага камісара абароны Саюза ССР па ваенных паветраных сілах і начальнікам ваенных паветраных сіл РСЧА камандарма 2 ранга тав. **Алксніса** Якава Іванавіча.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР М. КАЛІНІН.
Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР І. АКУЛАЎ.

Масква, Крэмль. 27 студзеня 1937 г.

ХРОНІКА

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР пастанавіў генеральнага камісара дзяржаўнай безапаснасці тав. **Ягоду Г. Г.** перавесці ў запас. (БЕЛТА).

ПРАЦЭС АНТЫСОВЕЦКАГА ТРАЦКІСЦКАГА ЦЭНТРА

РАНІШНЯЕ ПАСЯДЖЭННЕ 26 СТУДЗЕНЯ

Допыт падсуднага Страілава

Вышынскі: Ці можаце вы што-небудзь дадаць да вашых учарашніх паказанняў?

Страілаў: Я быў паслан на два гады ў Германію і заняў пасаду старшага інжынера горнай секцыі тэхнічнага бюро ў гандлёвым прадстаўніцтве. Пачалася справа паступова з майго знаёмства з фон-Бергам. Берг быў інфарматарам раду органаў. У мяне была размова з Бергам адносна пытанняў нашага будаўніцтва, і Берг рэкамендаваў мне прачытаць кнігу Троцкага.

Калі я быў у СССР—у 1930 г.—гэты Берг быў таксама ў Маскве. Вярнуўшыся ў Германію, я бачыўся з Бергам, і ў адной з гутарак са мной ён сказаў, што ў СССР вядома аб маіх антысовецкіх размовах, а таму мне неабходна астацца ў Германіі.

У канцы сакавіка 1931 г. я звязаўся з Вюстэрам, якога мне рэкамендаваў фон-Берг для таго, каб ён наладзіў мне паездку ў Чэхаславакію і Францыю для высвятлення пытанняў адносна распрацоўкі магутных вугальных пластоў. Вюстэр сказаў мне, што «гэта можна ўстроіць, але трэба мець пісьменны доказ аб тым, што вы наш чалавек». І я даў дакумент, аб якім ужо гаварыў, г. зн. згоду не вяртацца ў СССР і астацца працаваць у Германіі разам з імі і выконваць іх даручэнні.

2-га красавіка я паехаў да Вюстэра на вуліцу Армштрасе. Ён сказаў мне: «Ніякай размовы ні аб астаўленні вас у Германіі, ні аб вашым наведанні Францыі і Чэхаславакіі быць не можа. Вы павінны выконваць нашы даручэнні, як вы абавязаліся, пан Страілаў». Ён заявіў, што зараз гаворыць не ад сябе, а ад тых палітычных колаў, якія могуць зрабіць адно з двух: або на падставе раду даных аб нібыта маёй агітацыі засадзіць мяне ў германскую турму, або на падставе гэтай запіскі—у совецкую турму. Я згадзіўся выконваць указанні Вюстэра, г. зн., папрасту гаворачы, зрабіцца здраднікам. У той-жа размове ён указаў, што мае бліжэйшыя задачы заключаюцца ў тым, каб я дапамагаў нямецкім спецыялістам, а ў асаблівасці тым, хто па ўмоўленаму паролю—«прывітанне ад Вюстэра»—звернецца да мяне, каб я аказваў ім усякую садзейнасць у размяшчэнні іх на поўныя пасады ў СССР, садзейнічаў ім у рабоце, не звяртаючы ўвагі на тэхнічныя недахопы.

Ён указаў мне далей, што я павінен прымаць меры да затармажвання развіцця каменнавугальнай прамысловасці СССР. Папрасту гаворачы, гэта была дырэктыва аб шкодніцтве.

11 красавіка была атрымана тэлеграма з выклікам мяне ў СССР. У Новасібірску я быў назначан спачатку намеснікам начальніка кіраўніцтва рацыяналізатарскіх і даследчых работ, а ў 1932 г.—начальнікам гэтага кіраўніцтва. Да канца 1934 г. да мяне звярнуліся па ўмоўленаму з Вюстэрам паролю 6 нямецкіх спецыялістаў: Замерэгер, Вурм, Баумгартнер, Маас, Хауэр і Флеса. Гэтыя агенты разведкі былі размеркаваны па найбольш вядучых месцах. Вюстэру я паслаў тры інфармацыі. У адказ я атрымаў дырэктывы.

Вышынскі: Якія дырэктывы вы атрымалі?

Страілаў: Контррэвалюцыйныя. Руйнавальныя дырэктывы.

Першая мая інфармацыя — у студзені 1932 года, праз Флеса,—расказваўшая аб велізарным плане будаўніцтва ў Кузбасе, была па сутнасці шпіёнскай. У жніўні Флеса вярнуўся і сказаў, што Вюстэр патрабуе, каб я прыступіў да стварэння арганізацыі з контррэвалюцыйна настроеных спецыялістаў.

У 1934 годзе, прыкладна, у чэрвені, праз Замэрэгера, ехаўшага ў водпуск, я паведаміў колькі ўцягнута спецыялістаў з ліку совецкіх грамадзян у контррэвалюцыйную арганізацыю. На гэта паследвала ўказанне перайсці да рашучых шкодніцкіх разбуральных дзеянняў.

Далей падсудны Страілаў паказвае, што ён быў звязан з адной замежнай афіцыяльнай асобай.

— Што датычыць афіцыяльнай асобы, —паказвае Страілаў,—то ўсе яго ўказанні ў асноўным зводзіліся да расстаноўкі людзей. У прыватнасці, інжынер Штыкліпт па настаянню гэтай афіцыяльнай асобы быў паслан і рэкамендаван мною для сувязі з контррэвалюцыйнай арганізацыяй у Кемерава. Па настаянню гэтай афіцыяльнай асобы праводзілася напкоўванне совецкіх і замежных рабочых на совецкі Урад.

Вышынскі: Цяпер пяройдзем да вашай шкодніцкай, дыверсійнай дзейнасці.

Страілаў: Замежным спецыялістам Шабеста была зроблена спроба ўзрыву копра на шахце 5—6. Былі неаднаразовыя спробы краж з цэнтральнага кіраўніцтва чарцяжоў і зарысовак механізма, якія выпрабоўваліся ў прамысловай абстаноўцы і з'яўляліся нашымі совецкімі вынаходствамі. Гэта адносіцца да адбойнага малатка, буравой машыны і інш. Затым намячалася падпаліць электрастанцыю. Як паведаміў мне ў далейшым Замерэгер, аказалася, што прамежная перагародка ў машыннай зале сапраўды была падпалена. Праходжанне падземных выпрацовак на шахце 5—6 пастаўлена было такім шляхам, што гэта поўнасцю пазбаўляла магчымасці ажыццявіць электравозную адкатку. Затым была прапанавана так званая сістэма «Шабфло» па імені яе аўтараў Шабеста, Флеса і Ота, якая дае страту—80 проц. вугалю.

Далей, былі зроблены спробы спыніць усе работы на верхнім гарызонце ў Пракоп'еўску. На шахце «Коксавая» фундамент кампрэсараў быў наглуха звязан з фундаментам будынка. Гэта прывяло да такога дрыжэння сцен будынка, што яны вось-вось павінны былі разваліцца.

На шахце імя Рухімовіча інжынерам Везарам штучна затрымлівалася праходка ўхілу для ўскрыцця ніжняга гарызонта, што пацягнула за сабой недапастаўку каксуючыхся вугаляў. На працягу двух год інжынер Хауэр, ігнаруючы годнасць механізмаў англійскіх і амерыканскіх, займаўся перапраектыроўкамі толькі тых механізмаў, якія згатаўляюць нямецкія фірмы, у надзеі на тое, што гэтыя механізмы купяць у іх.

Флеса ўсімі спосабамі кампраметаваў абсталяванне завода імя Кулакова і праводзіў лінію на неабходнасць выпісваць электратэхнічнае абсталяванне з-за граніцы. Кожная шахта праектавалася без уліку пад'язных пуцей, электраэнергіі, дарог, атрымлівалася такое становішча, што шахты здаваліся ў эксплаатацыю, а працаваць яны не маглі.

Вышынскі: Да якога становішча вы давялі Кемераўскі руднік?

Страілаў: У апошні раз я там быў у 1935 годзе. Руднік я знайшоў у вельмі дрэнным становішчы. Выпрацоўка была здаўлена, што не давала магчымасці адкрываць забоі, зусім не былі вытрыманы суадносіны пластоў, вентыляцыя запушчана. Капітальныя работы для другога гарызонта не праводзіліся. Гэта з'ўлялася вынікам шкодніцтва, якое ажыццяўлялася групай Пешахонава.

Па хадайніцтву дзяржаўнага абвінаваўцы падсуднаму Страілаву прад'яўляецца запісная кніжка, дзе значыцца запіс маскоўскага тэлефона фон-Берга пры наведанні апошнім Саюза ССР. Страілаў сведчыць, што кніжка належыць яму, Страілаву, і што гэты запіс зроблен ім самім.

Тав. Вышынскі просіць суд далучыць да справы даведку отэля «Савой» аб тым, што Берг Г. В., германскі падданы, камерсант, жыў у отэлі «Савой» з 1 па 15 снежня 1930 года. Нумар тэлефона пакоя, які быў заняты Бергам, супадае з нумарам, запісаным у кніжцы Страілава.

Суд далучае да справы даведку дырэктара гасцініцы «Савой», а таксама тэлефонаадрасную кніжку германскай дзяржавы, VII выданне, том II, у якой значыцца берлінскі адрас Вюстэра, які супадае з запісам у запісной кніжцы Страілава, і іншыя дакументы.

Дзяржаўны абвінаваўца просіць суд далучыць да справы 4 уязных вытворчасці замежнага аддзялення адміністрацыйнага аддзела прэзідыума Мосаблвыканкома аб уездзе ў СССР і месцы жыхарства інжынера Вюстэра, Берга, Флеса і Шабеста. Па просьбе тав. Вышынскага Страілаву прад'яўляецца 20 фотаздымкаў розных іншаземцаў. Разглядзеўшы здымкі, Страілаў апазнае фатаграфіі кожнага з інжынераў — Вюстэра, Берга, Флеса і Шабеста.

Суд сведчыць, што фотаздымкі гэтыя, прад'яўленыя Страілаву і апазнаныя ім, ідэнтычны фотаздымкам, якія ёсць вз ўязных вытворчасцях.

Падсудны Шастоў з прад'яўленых яму фатаграфій апазнае здымкі Флеса і Шабеста.

Суд сведчыць, што фотаздымкі Флеса і Шабеста, апазнаныя Шастовым, таксама ідэнтычны здымкам, якія ёсць вз ўязных вытворчасцях.

Допыт падсуднага Норкіна

Вышынскі: Якую пасаду вы займалі ў Кемерава?

Норкін: Начальнік Кемзравакамбінатбуда.

Вышынскі: Хто вас накіраваў туды на гэту пасаду?

Норкін: Пятакоў.

Вышынскі: З якімі мэтамі?

Норкін: У 1933 годзе стала ясна, што аснова маёй пасылкі ў Кемерава заключаецца ў тым, што я павінен выконваць падрыўную работу на важнейшым аб'екце хімічнай прамысловасці, які мае велізарнае абароннае значэнне. Гэта мне стала ясна з тых заданняў, якія я атрымаў у 1933 г., як член трацкісцкай арганізацыі, ад непасрэдна кіраўшага маёй работай Пятакова.

Вышынскі: Што-ж вам сказаў Пятакоў?

Норкін: У асноўным гэта заключалася ў тым, каб весці работу па затрыманні гэтага будаўніцтва ў мэтах падрыву дзяржаўнай магутнасці, каб пры вялікіх капіталаўкладаннях мець менш эфекту, пры чым капіталаўкладанні накіроўваць не на асноўныя аб'екты, а на менш важныя.

Вышынскі: Гэта значыць, амяртвляць гэтыя капіталы?

Норкін: Так.

Вышынскі: Ці гаварылася што-небудзь аб мабілізацыйнай гатоўнасці розных агрэгатаў, якія маюць абароннае значэнне?

Норкін: Я пацвярджаю тое, што сказаў. Камбінат гэты мае абароннае значэнне. Паколькі частка сродкаў адцягвалася, гэта прыводзіла да аслаблення абаронных аб'ектаў. У якасці асноўнага метаду нашай работы прадугледжвалася перапраектыроўка прадпрыемстваў галоўным чынам, пад выглядам павелічэння магутнасці ці рацыяналізацыі, адцяжка праектных работ, затрымка будаўніцтва.

Вышынскі: Усе гэтыя ўстаноўкі былі вам даны Пятаковым?

Норкін: Так.

Вышынскі: У якім годзе?

Норкін: У 1933 годзе.

Вышынскі: Калі вы былі назначаны на Кемерава?

Норкін: У 1932 годзе.

Вышынскі: А пры вашым назначэнні Пятакоў з вамі вёў размовы аб злачыннай арганізацыі, у якой ён і вы прымалі ўдзел?

Норкін: Я да гэтага быў уцягнут у арганізацыю.

Вышынскі: Значыць, вы ехалі ў Кемерава з старымі ўстаноўкамі, якія вы атрымалі ад Пятакова яшчэ раней? Калі іменна?

Норкін: Я лічу сваё афармленне ў арганізацыі з 1931 года. Тады і былі атрыманы ўсе асноўныя ўстаноўкі трацкісцкай арганізацыі.

Вышынскі: Што-ж вамі канкрэтна зроблена ў галіне шкодніцтва?

Норкін: Асноўны вынік заключаецца ў тым, што будаўніцтва важнейшых аб'ектаў, якія маюць абароннае значэнне, было затрымана. Вельмі істотным вынікам з'яўляецца тое, што былі факты дэзарганізацыі электраснабжэння ў Кузбасе.

Вышынскі: Пра дыверсійныя акты што вы скажаце?

Норкін: У 1935 годзе я атрымаў указанне ад Пятакова браць асноўныя звенні, каб, не распыляючыся, атрымаць найбольшы рэзультат.

У адпаведнасці з гэтым мной быў задуман вывад са строю нашай ДРЭС шляхам узрываў. У лютым 1936 г. было тры ўзрывы.

На электрастанцыі, па распараджэнню Норкіна, як ён паказвае, не гледзячы на пратэст інспектара працы і начальніка цэха Панамарова спальваліся вугалі, небяспечныя ў сэнсе ўзрыву. Узрывы адбыліся.

— Гэта асноўны дыверсійны акт, які мною асабіста быў праведзен, — прызнаецца Норкін.

Вышынскі: Ці мелі вы якія-небудзь адносіны да тэрарыстычнай дзейнасці вашай падпольнай арганізацыі?

Норкін: Я ведаў, што такая работа праводзіцца.

Вышынскі: Што-ж вам было вядома аб тэрарыстычнай дзейнасці?

Норкін: Мне было вядома, што забойства С. М. Кірава — гэта ажыццёўлены арганізацыяй тэрарыстычны акт. Я ведаў, што трацкісцкая арганізацыя намячае і падрыхтоўвае цэлы рад іншых актаў супроць кіраўнікоў партыі і Урада.

Вышынскі: Якое вы займалі партыйнае становішча ў апошні час?

Норкін: Я быў членам краявога камітэта партыі і членам бюро гарадскога камітэта партыі.

Вышынскі: І адначасова былі членам падпольнай трацкісцкай, антысовецкай, тэрарыстычнай, дыверсійнай, шпіёнскай і шкодніцкай арганізацыі?

Норкін: Так.

Вышынскі: Ці былі ў вас такія выпадкі, каб вы аказвалі членам сваёй падпольнай арганізацыі некаторыя ўслугі, скарыстоўваючы сваё становішча члена краявога камітэта партыі?

Норкін: Усё, аб чым я даведваўся ў крайкоме, што пагражала трацкісцкай арганізацыі і асобным яе членам, я, разумеецца, неадкладна скарыстоўваў або ў парадку паведамлення, або ў парадку ўліку.

Адказваючы на пытанне дзяржаўнага абвінаваўцы, чаму пасля арышту ён не адразу сазнаўся ў сваёй злачыннай дзейнасці, Норкін паказвае, што ў гэтым сэнсе на яго аказаў вялікі ўплыў артыкул Пятакова аб працэсе трацкісцка-зіноўеўскага цэнтра.

Вышынскі: Вы гаворыце аб артыкуле ў «Правде»?

Норкін: Я гавару аб артыкуле, у якім Пятакоў крычаў: «Брава, брава чэкісты». Я не мог растлумачыць гэты артыкул інакш, як сігнал к таму, каб усімі мерамі трымацца, як дырэктыву «трымайся». Я думаў, што, значыць, у Пятакова ёсць сродкі прадаўжаць барацьбу.

Вышынскі: А потым чаму рашылі адмовіцца?

Норкін: Я зразумеў безнадзейнасць барацьбы і зразумеў неабходнасць выяўлення ўсёй гэтай справы.

Старшынствуючы: Апошняе пытанне. Калі ў ліпені 1936 г. Пятакоў даваў заданне падумаць аб арганізацыі падпалу хімкамбіната, вы выказалі апасенне, што могуць загінуць рабочыя?

Норкін: Гэта ёсць у паказаннях, і я не адзін раз выказаў, а многа раз выказаў.

Вышынскі: Што вам адказаў Пятакоў?

Норкін: Пятакоў адказаў, што афяры немінучы, пры гэтым ён гаварыў: «знайшоў каго шкадаваць».

Допыт сведкі Штэйна

(Штэйн дае паказанні на нямецкай мове)

Вышынскі (да перакладчыка): Будзьце ласкавы запытацца ў сведкі Штэйна, ці ведае ён Шастова?

Штэйн: Я пазнаёміўся з Шастовым у 1934 годзе.

Вышынскі: Ці вядома вам што-небудзь аб тых злачынствах, якія Шастоў зрабіў?

Штэйн: Шастоў прасіў, каб я для яго працаваў па лініі дыверсійнай. Я маю на ўвазе прастоі на заводах, ломкі і псаванні машын, няправільную пракладку кабеля.

Далей Штэйн паказвае, што яшчэ задоўга да гэтай размовы з Шастовым ён меў размову з германскімі інжынерамі Вурмам і Флеса, прыехаўшымі ў СССР у 1932 годзе, і яны дагаварыліся аб правядзенні шкодніцкіх дзеянняў на карысць Германіі. Штэйн, у прыватнасці, паказвае, што яму Вурм даваў дырэктывы псаваць машыны, і ў першую чаргу рускія машыны і тлумачыць іх псаванне «няздольнасцю» рускіх рабочых. Інжынер Флеса даў яму прамое ўказанне аб сувязі з кіраўніком рудніка Шастовым і Фларэнам, якія павінны былі прыехаць у бліжэйшы час у Анжэрку. Мы павінны былі праз гэтыя нашы шкодніцкія работы, паказвае Штэйн, аслабіць сілу Совецкага Саюза. Як на практычную работу Флеса ўказаў, што трэба растроіць энергетычную гаспадарку ў Совецкім Саюзе там, дзе я працую, знішчаць акумулятары, электрычныя паравозы, што, такім чынам, падземны транспарт будзе стаяць, і шахты будуць затоплены.

У гутарцы са Штэйнам Флеса сказаў, што ўказанні аб шкодніцтве ён атрымлівае ад адной асобы, якая блізка стаіць да Германіі.

Вышынскі: А гэта асоба знаходзілася тады ў межах СССР?

Штэйн: Так.

Вышынскі: Гэта асоба займала якое-небудзь афіцыяльнае становішча?

Штэйн: Так.

З далейшых паказанняў Штэйна высвятляецца, што інжынер Флеса раіў Штэйну ўступіць у комуністычную партыю, каб мець большую магчымасць доступу да розных аб'ектаў для ўзмацнення шкодніцкай работы.

Высвятляецца таксама, што Шастоў абяцаў Штэйну дапамагчы ў прыёме яго ў партыю.

Вышынскі (звярачаючыся да Шастова): Падсудны Шастоў, быў такі эпізод са Штэйнам, што вы яго хацелі працягнуць у партыю?

Шастоў: Я яму дапамог.

Вышынскі: А вы ведалі, што сабой прадстаўляў Штэйн?

Шастоў: Так, ведаў.

Вышынскі (да Штэйна): Далей.

Штэйн: Пры гэтай сустрэчы ў Шастова апошні зрабіў мне прапанову: я павінен старацца ва што-б там ні стала, каб некаторыя шахты затапіць і перашкаджаць у здабычы вугалю. Я на гэта згадзіўся. Шастоў мне сказаў, што якраз не хапае людзей для арганізацыі. Я запытаўся, для якой арганізацыі. Ён мне адказаў, што справа ідзе, галоўным чынам, аб трацкісцкай арганізацыі.

Вышынскі: А вам вядома, што сабой прадстаўлялі Фларэн і Флеса?

Штэйн: Не, яны мне не сказалі адкрыта да якой партыі яны належаць, але я пераканаўся ў размове з імі, што яны з'яўляюцца фашыстамі.

Вышынскі: А ці былі яны звязаны з якой-небудзь афіцыяльнай асобай, якая знаходзілася на тэрыторыі Совецкага Саюза?

Штэйн: Аб Фларэне я не ведаю, але аб Флеса я ведаю, што ён быў звязан з афіцыяльнай асобай, якая знаходзілася ў Совецкім Саюзе.

Вышынскі: Гэта афіцыяльная асоба — іншаземнага паходжання?

Штэйн: Гэта — чалавек, які афіцыяльна працуе для Германіі.

(БЕЛТА).

ВЯЧЭРНЯЕ ПАСЯДЖЭННЕ 26 СТУДЗЕНЯ

Допыт падсуднага Арнольда

Вышынскі: Падсудны Арнольд, якое ваша сапраўднае прозвішча, імя і імя па бацьку?

Арнольд: Васільеў Валенцін Васільевіч.

Вышынскі: Чаму вы называеце сябе Валенцінам Вольфрыдавічам?

Арнольд: Калі я ў Амерыцы прымаў грамадзянства, то па дакументах лічыўся Аймо Вольфрыд.

Вышынскі: Вы амерыканскі грамадзянін ці совецкі?

Арнольд: Зараз совецкі.

Вышынскі: А ў Амерыку вы папалі совецкім грамадзянінам ці амерыканскім?

Арнольд: Я туды папаў фінскім.

Вышынскі: Значыць, вы прыехалі ў Амерыку з чужымі дакументамі? А калі нарадзіліся, якое прозвішча насілі?

Арнольд: З таго часу, як я хадзіў у школу, я значыўся Васільевым.

Вышынскі: Дзе вы нарадзіліся і як прозвішчы вашага бацькі і маці?

Арнольд: Я нарадзіўся ў Ленінградзе, прозвішча майго бацькі было Ефімаў, а маці Іванова.

Далей падсудны Арнольд паказвае, што з Фінляндыі пад імем Карла Раска ён паехаў у Германію. Прабыў у Гамбургу 3—4 месяцы і задумаў паехаць у Амерыку, але дарогай паліцыя яго затрымала і вярнула назад у Расію.

У Выбаргу ён працаваў да 1914 года, а потым паехаў у Гельсінгфорс, паступіў у свеаборгскі порт пад прозвішчам Васільева, а Раска пакуль паляжыў у кішэню. **(У зале смех).**

Калі пачалася вайна, падсудны Арнольд, не жадаючы ісці ў армію, маючы дакументы на імя Раска, уцёк у Швецыю, а адтуль — у Нарвегію. У 1915 годзе ён вярнуўся назад у Расію і быў узят у армію пад прозвішчам Васільева. Праз паўтара месяца ён уцёк з арміі ў Гельсінгфорс. Там яго злавілі. У 1916 годзе, атрымаўшы водпуск, Арнольд паехаў у Фінляндыю, прысвоіў сабе ашуканчым шляхам дакументы на імя Аймо Кюльпенен і паехаў у Менск. У Менску ён працаваў перакладчыкам, дзеладводам, украў некалькі вайсковых чыгуначных праязных дакументаў і паехаў ва Уладзівасток. З Уладзівастока ў Архангельск, а адтуль паехаў у Нью-Ёрк і паступіў у амерыканскую армію. Ён прыняў амерыканскае грамадзянства і перамяніў імя і прозвішча на Валенціна Арнольд.

Вышынскі: Колькі часу вы там сядзелі ў турме?

Арнольд: Месяцаў 5—6.

Вышынскі: Чаму?

Арнольд: Я быў западозраны ў прысваенні казённай маемасці.

Далей падсудны Арнольд паказвае, што ў 1923 годзе ён паехаў у Каліфорнію, пазнаёміўся з рускімі з «Таварыства тэхнічнай дапамогі Совецкай Расіі» і пры іх садзейнасці прыехаў у Кемерава.

Вышынскі: А вы не былі членам масонскай ложы?

Арнольд: Быў.

Вышынскі: Чаму масонскай ложы, а не якой-небудзь іншай?

Арнольд: Прабіваўся ў вышэйшыя пласты грамадства. **(Агульны смех у зале).**

Вышынскі: Вы ўступілі ў ВКП(б), калі прыбылі з Амерыкі?

Арнольд: Я ўступіў у партыю ў 1923 годзе.

Вышынскі: І ў гэты час вы заставаліся масонам?

Арнольд: Так, але я нікому аб гэтым не гаварыў.

Вышынскі: А не было такога выпадку, што за антысовецкую агітацыю вы прыцягваліся да адказнасці ці выключаліся з партыі?

Арнольд: Гэта было ў Кузнецку ў 1930 годзе. Амаль што выключылі, знялі з работы.

Вышынскі: Калі вы з трацкістамі сышліся?

Арнольд: У 1932 годзе, калі я працаваў у Пракоп'еўску, сышоўся з Шастовым.

Вышынскі: За што вы былі звольнены з Кузнецкбуда?

Арнольд: За антысовецкую прапаганду сярод іншаспецыялістаў.

Вышынскі: Ён гэта ведаў?

Арнольд: Ведаў. Таксама ведаў, што я належу да чужой партыі арганізацыі, да масонскай. Ён ведаў, што я некалькі раз мяняў прозвішча.

Вышынскі: Калі-ж ён пасвяціў вас у свае злачынныя планы, у свае злачынствы?

Арнольд: Я часта хадзіў у яго габінет. Ён гаварыў: «Я-б даўно мог цябе выдаць адпаведным органам, але я думаю, што ты будзеш добрым членам нашай арганізацыі».

Вышынскі: Ну, і што-ж?

Арнольд: Потым ён мне сказаў, што на мяне падае задача ажыццявіць тэрарыстычныя акты, і звязаў мяне з Чэрапухіным.

Вышынскі: Якія вы акты падрыхтоўвалі?

Арнольд: Першы тэрарыстычны акт — у 1934 годзе супроць Орджанікідзе.

Вышынскі: У чым ён заключаўся?

Арнольд: Чэрапухін мне паведаміў: «Заўтра прыязджае Орджанікідзе, глядзі, ты павінен будзеш выканаць тэрарыстычны акт, не лічачыся ні з чым». Я гэту прапанову прыняў. На наступны дзень я падаў машыну, бо я, як начальнік гаража, як член партыі, быў па-за ўсякім падазрэннем. Падаў машыну к поезду. У яе селі Орджанікідзе, Эйхе і Рухімовіч. Я павёз іх на нямецкую калонію, а адтуль яны прасілі мяне паехаць на Тыргап. Потым спыніліся каля комплекснай шахты № 7—8—9. І вось, калі я спускаўся з гары, я развіў даволі вялікую хуткасць, кіламетраў 70—80 у гадзіну, і, прыкладна, за паўтара кіламетра ўбачыў перашкоду. Я адразу хутка падумаў, што гэта якраз тое месца, дзе я павінен зрабіць аварыю. Не ведаючы, якое гэта месца, я не ведаў, што са мной здарыцца... Таму я зменшыў скорасць, хутка спыніўся, а потым звярнуў на мост, налева, а павінен быў ехаць прама.

Вышынскі: Не адважыліся?

Арнольд: Не змог я гэтага зрабіць.

Вышынскі: Не змаглі, не адважыліся? Гэта наша шчасце. Другі выпадак?

Арнольд: Да мяне раніцой прыязджае ў кантору Чэрапухін і гаворыць: «Сёння будзе Молатаў. Глядзі, зноў не празявай». Я адказаў, што зраблю. Калі я падаў машыну к поезду, у машыну селі Молатаў, сакратар райкома партыі Курганаў і старшыня крайвыканкома Градзінскі... Калі я стаў толькі выязджаць з прасёлачнай дарогі на шасейную, раптам насустрач мне ляціць машына. Тут думаць мне было некалі, я павінен быў зрабіць тэрарыстычны акт. Я тады зразумеў, што Чэрапухін мне не паверыў, паслаў другую машыну, але я спалохаўся.— Я паспеў павярнуць у бок, у роў, і ў гэты момант мяне схапіў Градзінскі і сказаў: «Што ты робіш?».

Вышынскі: Што вас тут спыніла?

Арнольд: Тут мяне спыніла трусасць...

Абаронца Казначэеў (звяртаючыся да Арнольда): Я прашу вас удакладніць, які прамежак часу вы знаходзіліся ў трацкісцкай арганізацыі?

Арнольд: З 1932 і па 1934 год.

Казначэеў: Калі вам даваліся даручэнні зрабіць тэрарыстычны акт, то вас папярэджвалі аб тым, што калі вы не выканаеце яго, то гэта будзе пагражаць вашаму жыццю?

Арнольд: Чэрапухін і Шастоў мне гаварылі: за здраду мы цябе ўбярэм.

Казначэеў: Калі вас вербавалі ў трацкісцкую арганізацыю, вы арыентаваліся, хоць-бы элементарна, у іх праграме?

Арнольд: Мяне пераканалі, што трацкісцкая арганізацыя моцная, што ў яе будзе ўлада і што я ў апошніх радах не застануся.

Допыт падсуднага Ліўшыца

Вышынскі: Калі вы аднавілі сваю падпольную трацкісцкую злачынную дзейнасць?

Ліўшыц: Калі Логінаў вярнуўся з Берліна ў пачатку 1932 г., ён мне расказаў аб сустрэчах з Пятаковым, аб тых новых устаноўках, якія ён атрымаў ад Пятакова. У другой палове 1932 года я сустрэўся з Пятаковым, і ён мне паўтарыў па сутнасці тое, што гаварыў Логінаў.

Вышынскі: І пра тэрор гаварыў?

Ліўшыц: Пра тэрор і пра разбуральную работу. Пасля размоў з ім я згадзіўся на аднаўленне актыўнай барацьбы.

Вышынскі: Якую пасаду вы тады займалі?

Ліўшыц: Начальніка паўднёвых чыгунак.

Вышынскі: І што-ж далей было?

Ліўшыц: Далей, калі я прыехаў у Харкаў, я пагаварыў са сваім намеснікам Зорыным. Я яго ведаў як утоенага трацкіста. У гутарцы з Пятаковым было ўмоўлена пачаць з таго, каб не забяспечваць поўнасцю пагрузкі вугалю.

Вышынскі: Гэта значыць, вы пачалі са зрыву праграмы?

Ліўшыц: Так. Я грузіў вугаль не поўнасцю, скарыстоўваў вагоны на другарадныя грузы.

Вышынскі: На працягу якога тэрміну пачалі вы гэта рабіць?

Ліўшыц: На працягу зімы 1933 года. У канцы 1933 года я сустрэўся з Пятаковым і расказаў яму, што робіцца на чыгунцы. Ён-жа мне расказаў аб існаванні аб'яднанага цэнтра і аб існаванні запаснага, так званага паралельнага цэнтра. Тут-ж ён мне сказаў, што на члена цэнтра Серэбракова ўскладзена кіраўніцтва шкодніцкай контррэвалюцыйнай работай на чыгуначным транспарце, і прапанаваў мне звязацца з ім.

Вышынскі: Вы звязаліся з Серэбраковым?

Ліўшыц: Звязаўся. У канцы 1933 ці ў пачатку 1934 года. У той час я ўжо быў начальнікам Паўночна-Каўказскай чыгункі. Серэбракоў мне сказаў тады, што ён прыцягнуў да шкодніцкай работы на транспарце Арнольдава А. М., Міронава. Назваў ён яшчэ Розенцвейга і Мірскага. Ён гаварыў таксама, што Арнольдаў праводзіць па заданню Серэбракова шкодніцкую работу па зрыву плана перавозак. Затым Арнольдаў праводзіў работу па зрыву вагоннай гаспадаркі. Якраз тады вырашалася пытанне аб будаўніцтве чатырох вагонарамонтных заводаў. Арнольдаў прадставіў справу так, што кожны з гэтых заводаў будзе каштаваць па 15—20 млн. рублёў і што на працягу паўтара года можна будзе іх пабудаваць і пусціць. Урэшце аказалася, што яны каштавалі кожны больш чым па 50 млн. рублёў, і будавалі іх каля трох год.

Вышынскі: Свядома цягнулі?

Ліўшыц: Так. На Паўночна-Каўказскай дарозе мною было прыцягнута да работы некалькі чалавек, з іх Калаколкін — былы начальнік палітаддзела растоўскага аддзялення эксплаатацыі, а потым начальнік палітаддзела Паўночна-Каўказскай чыгункі.

Вышынскі: Ці была ў вас з Калаколкіным размова аб іншых мэтах і задачах апрача як аб шкодніцтве?

Ліўшыц: З Калаколкіным у нас размова была аб усім. Затым я быў пераведзен у Маскву на Маскоўска-Курскую чыгунку. Там я быў нядоўга. Потым быў назначан у НКШЗ намеснікам наркома.

Вышынскі: Будучы намеснікам народнага камісара шляхоў зносін, вы прадаўжалі свае сувязі з трацкісцкай арганізацыяй і сваю шкодніцкую дзейнасць?

Ліўшыц: Так. Калі я прыехаў у Маскву, я сустрэўся з Пятаковым. У нас з ім былі гутаркі аб тым, што зараз на транспарце Кагановіч дабярэцца да ўсіх дробязей, якія перашкаджаюць рабоце. Пятакоў прапанаваў актывізаваць шкодніцкую дзейнасць, бо транспарт ужо ў першыя месяцы прыходу ў НКШЗ Кагановіча рэзка пайшоў угору. Тады-ж Пятакоў прапанаваў мне сустрэцца з Серэбраковым яшчэ раз і з ім абмеркаваць, што трэба рабіць. Наша гутарка з Серэбраковым адбылася, і Серэбракоў паставіў задачу па зрыву выканання загаду Кагановіча, які намячаў шляхі паляпшэння работы чыгуначнага транспарту. У 1935 годзе са мной звязаліся Міронаў, Мірскі, Фуфранскі, затым у 1936 годзе — Розенцвейг. Яны мелі ўказанні ад Серэбракова, і я ім паўтарыў заданне па зрыву загаду № 183, які намячае асноўныя мерапрыемствы па паляпшэнню работы чыгунак.

Вышынскі: Якую вы ставілі задачу?

Ліўшыц: Ускладняць і затрудняць работу транспарту.

Вышынскі: Якія ў вас былі адносіны з Князевым?

Ліўшыц: Перш чым перайсці да Князева, я хачу суду паведаміць наступнае: на папярэднім следстве я адмаўляў... (пауза) адмаўляю адну з вельмі гнусных рэчаў...

Вышынскі: Іменна?

Ліўшыц: Пытанні шпіянажу. З гэтых-жа меркаванняў я на папярэднім допыце адмаўляў свае сувязі з падсудным Туроками. Я хачу сказаць суду ўсё да канца, не гледзячы на тое, што гэта — найцяжэйшае злачынства, якое называецца здрадай радзіме, сказаць суду, што аб гэтай сувязі Князева і Турока з агентамі адной з замежных дзяржаў я ведаў...

Вышынскі: У які перыяд часу вы гэта ведалі?

Ліўшыц: У перыяд ад 1935 года да арышту. Але мала гэтага, я па просьбе Князева даў яму некаторыя матэрыялы для перадачы ім.

Вышынскі: Будучы...

Ліўшыц: Намеснікам наркома.

Вышынскі: Вы Князеву давалі ўказанні арганізаваць крушэнні?

Ліўшыц: Даваў.

Вышынскі: Вы ішлі на чалавечыя афяры?

Ліўшыц: Ішоў на гэта.

Вышынскі: Вам Князеў сказаў, што ён звязан з разведкай адной замежнай дзяржавы?

Ліўшыц: Так.

Вышынскі: Ці не гаварыў ён, што гэта разведка ад яго, Князева, патрабуе арганізацыі крушэнняў?

Ліўшыц: Я зараз не прыпомню. Магчыма, што гаварыў.

Вышынскі: Падсудны Князеў, калі вы гутарылі з Ліўшыцам?

Князеў: Гэта было ў жніўні 1935 года.

Вышынскі: Размова была аб арганізацыі крушэнняў?

(Працяг допыту падсуднага Ліўшыца гл. на 3 стар.).

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2

ПРАЦЭС АНТЫСОВЕЦКАГА ТРАЦКІСЦКАГА ЦЭНТРА

Працяг допыту падсуднага Ліўшыца

Князеў: Гэта была першапачатковая стадыя размовы.

Вышынскі: Ваша службовае становішча якое было?

Князеў: Начальнік чыгункі.

Вышынскі: А вы, Князеў, былі ўжо завербаваны агентам японскай разведкі?

Князеў: Я быў завярбован з верасня 1934 года.

Вышынскі: Аб гэтым Ліўшыцу вы гаварылі? Ён аб гэтым ведаў?

Князеў: Так. Калі я сустрэўся з Ліўшыцам, я яму сказаў, што ўстаноўкі японцаў супадаюць з трацкісцкімі ў часты падрыўной работы, але японцы патрабуюць сакрэтных даных.

Вышынскі: Што вам адказаў Ліўшыц?

Князеў: Ён сказаў, што абстаноўка барацьбы трацкісцкай арганізацыі са сталінскім кіраўніцтвам такая, што трэба не толькі весці падрыўную работу, але і завязаць сувязь з іншаземнымі дзяржавамі, што, паколькі трацкісцкая арганізацыя звязана з замежнымі дзяржавамі, прыдзецца ў інтарэсах падтрымання гэтай сувязі з японцамі гэтыя даныя паведамляць.

Вышынскі: Дазвольце запытаць падсуднага Турока. Што вам вядома аб сувязі з японскай разведкай?

Турок: У мяне была ўстаноўлена сувязь з японскай разведкай, калі я быў на чыгунцы імя Кагановіча, былой Пермскай, у 1934 годзе. Я меў заданне. Гэта было мною ўзгоднена з Мар'ясіным, перад якім я адчытваўся ў трацкісцкай рабоце.

Вышынскі: А з Князевым якая сувязь была?

Турок: Ён мяне інфармаваў аб тым, што ім устаноўлена сувязь з японскай разведкай, а я яго.

Вышынскі: А пра тое, што аб гэтым ведаў Ліўшыц, вам было вядома?

Турок: У 1935 годзе 15 верасня я быў у Ліўшыца і размаўляў з ім. Я быў звязан з японскай разведкай. Ліўшыц мне сказаў, што гэтай сувязі не трэба прарываць, а трэба яе падтрымліваць на карысць трацкісцкай арганізацыі.

Вышынскі: Падсудны Ліўшыц, вы пацвярджаеце паказанні па гэтаму пытанню Князева і Турока?

Ліўшыц: Увогуле, правільна.

Вышынскі: Скажыце, пасля таго, як вы даведаліся ад Князева аб яго сувязі з разведкай, вы мелі з ім якія-небудзь гутаркі, давалі ўказанні?

Ліўшыц: Я гаварыў, што не толькі была сувязь, але ў 1936 годзе ён папрасіў у мяне матэрыял для японскай разведкі. Я яму матэрыял даў.

Вышынскі: А вам вядома было, што японская разведка плаціла грошы за атрыманне гэтых вестак?

Ліўшыц: Не.

Вышынскі: Турока можна запытаць? Падсудны Турок, вам вядома, што японская разведка плаціла грошы за гэтыя весткі?

Турок: Не, за гэтыя весткі грошы яна нам не плаціла, а на арганізацыю трацкісцкай дыверсійнай работы грошы мы наогул атрымлівалі.

Вышынскі: Ад каго?

Турок: Ад японскай разведкі.

Вышынскі: Калі вы атрымлівалі грошы?

Турок: У студзені 1934 года—35.000 рублёў.

Вышынскі: Куды іх дзелі?

Турок: 20.000 рублёў пакінуў для сваёй арганізацыі і 15.000 даў для арганізацыі Князева.

Вышынскі: Князеў, правільна гэта?

Князеў: Так, я атрымаў.

Вышынскі: Скажыце, падсудны Ліўшыц, што вам вядома было аб тэрарыстычнай дзейнасці трацкістаў?

Ліўшыц: Мне было вядома аб замаху, які падрыхтоўваўся на Сталіна, Касіора і Постышэва.

Вышынскі: Ад каго вам гэта было вядома?

Ліўшыц: Ад Пятакова, Серэбракова і Логінава. Я ведаў у 1933 годзе, што рыхтуецца замах супроць Постышэва і Касіора, а ў 1935 годзе — супроць Сталіна.

Старшынствуючы: Скажыце, падсудны Ліўшыц, каму з пералічаных вамі ўдзельнікаў трацкісцкай арганізацыі вы давалі непасрэдныя ўказанні аб арганізацыі крушэнняў?

Ліўшыц: Князеву, Емшанаву, Арнольдаву, Турoку, Фуфранскаму, Розенцвейгу.

Старшынствуючы: Вы пацвярджаеце, што Серэбракоў размаўляў з вамі на тэму аб дыверсійнай рабоце ў перадмабілізацыйны перыяд, каб перашкодзіць прасоўванню войск?

Ліўшыц: Так.

Старшынствуючы: Князеў вам дакладваў, што яму ўдалося зрабіць крушэнне на адной станцыі, у рэзультаце чаго 29 чырвонаармейцаў былі забіты і 29 чырвонаармейцаў былі ранены?

Ліўшыц: Так, аб гэтым я ведаў.

Вышынскі: Паколькі, падсудны Ліўшыц, вы на судзе сёння чыстасардэчна прызналі дадаткова сваю віну ў шпіянажы, г. зн. прызналі сябе віноўным у поўным аб'ёме ў прад'яўленых вам абвінавачаннях, можа быць, вы сёння пажадаеце даць больш падрабязныя ўказанні і адносна тэрору? Напрыклад, ці не вядома вам было ад Логінава больш канкрэтна, як рыхтаваўся замах супроць Касіора і Постышэва, хто рыхтаваў?

Ліўшыц: Не, не вядома.

Вышынскі: Вам вядомы нейкі Дзедзіеўскі і што ён звязан з тэрарыстычнай групай?

Ліўшыц. Вядомы. Дзедзіеўскі быў звязан з Логінавым.

Вышынскі: Вы ведалі, што Логінаў займаецца падрыхтоўкай тэрарыстычных актаў?

Ліўшыц: Ведаў.

Вышынскі: А адносна Глебава-Авілава вам не было вядома, што ён тэрарыстычнымі актамі займаўся?

Ліўшыц: Глебаў-Авілаў мне аб гэтым гаварыў.

Вышынскі: Супроць каго ён рыхтаваў тэрарыстычны акт?

Ліўшыц: Супроць Сталіна.

Вышынскі: Пытанне, па-мойму, ясна.

Старшынствуючы: Абвяшчаецца перапынак да 11 гадзін раніцы 27 студзеня.

(БЕЛТА).

РАНІШНЯЕ ПАСЯДЖЭННЕ 27 СТУДЗЕНЯ

ДОПЫТ ПАДСУДНАГА КНЯЗЕВА

Вышынскі: Калі вы пачалі сваю контрэвалюцыйную дзейнасць?

Князеў: 3 красавіка 1934 года.

Вышынскі: Вы прымалі ўдзел у дыверсійнай і шкодніцкай рабоце на транспарце?

Князеў: Прымаў. Шкодніцкая работа выражалася ў арганізацыі крушэнняў, у падрыве пуцявой гаспадаркі і паравознага парка; мелася на мэце падарваць работу уральскай, асабліва металургічнай прамысловасці. У 1935 г. Ліўшыц сказаў, што зараз трэба перайсці да крушэнняў з чалавечымі ахвярамі. Ён гаварыў, што справа ідзе аб вельмі вострай барацьбе са Сталіным, што мы павінны дабіцца поўнай дыскрэдытацыі кіраўніцтва партыі ў вачах народу і Чырвонай Арміі, радам асобных udараў па насельніцтву выклікаць азлабленне супроць Сталіна, супроць урада і стварыць у насельніцтва ўражанне, што ўсё крутом рушыцца, ва ўсім віноўны ўрад.

Затым Князеў паказвае, што к жніўню 1935 года на Паўднёва-Уральскай чыгунцы начальнікам якой ён з'яўляўся ў той час, пад яго кіраўніцтвам былі створаны трацкісцкія падпольныя групы ў Златаўсце, Шуміхе, Кургане, Уфалеі, Козырэве.

27 кастрычніка, — прадаўжаэ свае паказанні Князеў, — было праведзена крушэнне на ст. Шуміха. Арганізаваў яго па майму заданню Каленнікаў, старшы стрэлачнік, які загадаў вучаніцы Чудзінавай, якая знаходзілася на дзяжурстве, перавесці ўваходную стрэлку № 14 на заняты шлях. Поезд, які ішоў вялікай хуткасцю — кіламетраў 40—45, уляцеў на восьмы шлях, на якім стаяў маршрут з рудой.

Вышынскі: Колькі было забіта?

Князеў: 29 чырвонаармейцаў, ранена таксама 29 чалавек. Чалавек 15 было моцна пакалечана.

Вышынскі: Гэта па міласці вашай і вашых суўдзельнікаў?

Князеў: Так.

Па просьбе тав. Вышынскага суд далучае да справы даведку аб крушэнні на ст. Шуміха, у часе якога быў разбіт адзін паравоз і 8 вагонаў, забіта 29 і ранена 29 чырвонаармейцаў.

Член суда Рычкоў (звяртаючыся да Князева): Якія шпіёнскія весткі былі перададзены агенту японскай разведкі асабіста вамі? Весткі мабілізацыйнага характару даваліся?

Князеў: Даваліся. Па Паўднёва-Уральскай, Пермскай, Забайкальскай, Усурыйскай і Усходне-Сібірскай чыгунках.

Абаронца Браудэ: Як адбылася завярбоўка вас у японскую разведчую службу?

Князеў: Я ўвайшоў у трацкісцкую арганізацыю ў красавіку 1934 года, а ўстанавіў сувязь з японскай разведкай — у верасні.

У красавіку 1935 года я атрымаў пісьмо ад п. Х..., у якім ён пісаў, што едзе ў Лондан на дыпламатычную работу і будзе праязджаць Свярдлоўск. Я сустрэўся з п. Х... у поездзе. Гэты п. Х..., з якім у мяне ўжо раней была сувязь, сказаў, што трацкісцкая арганізацыя вядзе работу ў Савецкім Саюзе, карыстаючыся дапамогай Японіі і што цяпер неабходна перайсці да дыверсій, асабліва з вайсковымі паяздамі, якія ідуць на Далёкі Усход, каб дэмаралізаваць Чырвоную Армію.

Вышынскі: Крушэнне 7 лютага 1936 года на перагоне Едзінавер—Бердзяуш зроблена па вашаму заданню?

Князеў: Так.

З далейшых адказаў падсуднага Князева на пытанні дзяржаўнага абвінаваўцы высвятляецца, што крушэнні на перагоне Яхіна—Усць-Катаў, на станцыі Чыстая—Чумляк і перагоне Роза—Варгашы былі арганізаваны таксама Князевым, сапраўдныя віноўнікі гэтых крушэнняў да крымінальнай адказнасці прыцягнуты не былі, скрозь і ўсюды аддаваліся пад суд невіноўныя людзі (Фёдараў, Чудноў і інш.).

Вышынскі: Ці правільна, што ў 1935 і ў 1936 гг. было забіта 63 чал. і ранена 154 чал. у крушэннях, непасрэдна вамі арганізаваных? Гэтыя лічбы вы пацвярджаеце?

Князеў: Я пацвярджаю.

Дзяржаўны абвінаваўца задае падсуднаму Князеву рад пытанняў адносна яго сувязі з японскай разведкай. З адказаў Князева высвятляецца, што ён у 1936 г. меў перапіску з п. Х...

Па просьбе дзяржаўнага абвінаваўцы тав. Вышынскага падсуднаму Князеву прад'яўляецца фотаздымак пісьма п. Х..., атрыманага Князевым у жніўні 1936 года. Князеў, азнаёміўшыся з фотакопіяй, прызнае, што гэта сапраўды фотакопія з таго самага пісьма, якое ім было атрымана ад п. Х... у жніўні 1936 года, і напісана почаркам п. Х...

Далей тав. Вышынскі зачытвае вытрымкі з далучанага да справы сапраўднага пісьма, пазначанага 15 снежня, адрасаванага І. А. Князеву. Указанае пісьмо прад'яўляецца падсуднаму Князеву, які прызнае, што гэта пісьмо напісана п. Х.. і атрымана ім — Князевым — ад п. Х... у 1931 г.

Вышынскі: Ці даваліся вам якія-небудзь устаноўкі на выпадак вайны?

Князеў: Так — аб падпале вайсковых складаў і пунктаў снабжэння вайсковых паяздоў. У кастрычніку п. Х... упарта ставіў пытанне аб тым, што «мы ставім задачу не толькі падпалаў, але, калі будзе патрэбна, нават і атручання вайсковых вагонаў, якія прадназначаюцца для пасадкі ў іх вайсковых эшалонаў».

Вышынскі: Атручанні, чым?

Князеў: Бактэрыямі.

Вышынскі: А потым гэтыя вагоны напаўняць людзьмі, заражаць людзей, людзі захворваюць і паміраюць?

Князеў: Так.

На пытанне дзяржаўнага абвінаваўцы адносна атрыманых ад Турока 15.000 рублёў, падсудны Князеў паказвае, што гэтыя грошы былі ім атрыманы праз Турока ад японскай разведкі. Князеў размеркаваў гэтыя грошы паміж членамі трацкісцкай арганізацыі, праводзіўшым пад кіраўніцтвам Князева дыверсійную работу на транспарце.

ДОПЫТ ПАДСУДНАГА ТУРОКА

Старшынствуючы: Калі і кім вы былі завербаваны ў трацкісцкую антысавецкую арганізацыю?

Турок: З 1934 года начальнікам Уралвагонбуда Мар'ясіным. Тады я працаваў намеснікам начальніка эксплаатацыі.

Старшынствуючы: Колькі крушэнняў было арганізавана ўдзельнікамі вашай трацкісцкай арганізацыі?

Турок: З канца 1934 года я ведаю, прыкладна, каля 40 крушэнняў.

Старшынствуючы: Былі чалавечыя ахвяры?

Турок: Былі. Галоўным чынам у таварных паяздах, сярод людзей, якія абслугоўваюць гэтыя паязды, і, апрача таго, у пасажырскім поездзе. Адзін забіт, 5 цяжка ранены і 15 лёгка ранены.

Старшынствуючы: Ваша контррэволюцыйная трацкісцкая арганізацыя займалася падрыхтоўкай тэрарыстычных актаў?

Турок: Так. Увосень 1934 г. праз Свярдлоўск павінен быў праехаць Молатаў, і трацкіст Бурлакоў рыхтаваў супроць яго тэрарыстычны акт, які не адбыўся. Ім-жа падрыхтоўваўся тэрарыстычны акт і супроць Кагановіча ў лютым 1936 года. У якасці непасрэднага выканаўцы гэтага акта ён прыцягнуў нэйкага Міхетка, які з'яўляўся японскім агентам.

Старшынствуючы: Вашы паказанні аб сваёй сувязі з японскімі разведчыкамі п. Х..., п. У..., «Георгіем Іванавічам» вы пацвярджаеце?

Турок: Пацвярджаю.

Старшынствуючы: Колькі вы атрымалі грошай за работу на карысць японскай разведкі?

Турок: У лютым 1935 года мне прынеслі 35.000 рублёў.

Далей дзяржаўны абвінаваўца тав. Вышынскі задае абвінавачваемаму Туроку пытанні па поваду крушэнняў паміж станцыямі Свярдлоўск-пасажырская — Свярдлоўск-сартыровачная ў сакавіку і красавіку 1936 года, а таксама крушэнняў на станцыі Монзіна ў верасні 1935 года. Турок пацвярджае, што ўсе гэтыя крушэнні былі арганізаваны па заданню трацкісцкай арганізацыі, прычым віна за гэтыя крушэнні званьвалася дыверсантамі на невіноўных людзей.

ДОПЫТ ПАДСУДНАГА РАТАЙЧАКА

Тав. Вышынскі задае падсуднаму Ратайчаку рад пытанняў, якія высвятляюць некаторыя моманты яго біяграфіі. Ён немец, але ў анкетах піша — паляк. У анкетах Ратайчак ілжыва прыпісваў сабе рэвалюцыйныя заслугі з 1915 года.

Вышынскі: У вашых паказаннях на следстве вы далі такі адказ: «Я жадаў прыпісаць сабе не існуючыя ў сапраўднасці рэвалюцыйныя заслугі». Правільна?

Ратайчак: Правільна.

Уцягнуты ў трацкісцкую арганізацыю Пятаковым, паказвае далей Ратайчак, ён, будучы начальнікам Галоўнага кіраўніцтва хімічнай прамысловасці, пачаў актыўную контррэвалюцыйную работу са шкодніцтва ў плане будаўніцтва 1934 года. Ён звязваецца з агентамі германскай разведкі, перадае ім сакрэтныя весткі аб рабоце хімічнай прамысловасці — сам непасрэдна і праз падначаленых яму Грашэ і Пушына.

Вышынскі: У чым выразілася ваша дыверсійная работа?

Ратайчак: Па маёй дырэктыве, перададзенай Пушыну, былі зроблены тры аварыі-дыверсіі на Горлаўскім заводзе, адна — на Неўскім заводзе і адна на Васкрэсенскім хімічным камбінаце. На Горлаўскім заводзе адзін цэх і завод у цэлым на некалькі дзён вышлі са строю. Загінулі трое рабочых.

Вышынскі: Вам вядомы іх імёны?

Ратайчак: Забыў.

Вышынскі: Я вам напомню. Куркін Леанід Фёдаравіч, 20 год, комсамолец, ударнік, стаханавец; Масцеп Нікалай Іванавіч, слесар; Стрэльнікава Ірына Егараўна, 22 год, фільтравальшчыца. Хто іх забіў?

Ратайчак: Мы.

Вышынскі: Вы — начальнік Галоўнага кіраўніцтва хімічнай прамысловасці? (Ратайчак маўчыць).

Далей Ратайчак паказвае, што пры ўзрыве ў аддзяленні паветраных кабін на Горлаўскім заводзе адна з паветраных кабін вышла са строю. Загінулі ўдарнік — лепшы апаратчык цэха Лунеў і студэнт апошняга курса томскага політэхнічнага інстытута Юдзін, які працаваў на вытворчай практыцы.

Вышынскі: На Васкрэсенскім хімічным камбінаце была зроблена дыверсія па вашаму заданню?

Ратайчак: Так.

У рэзультаце допыту тав. Вышынскі ўстанаўлівае, што на Васкрэсенскім хімкамбінаце былі дзве дыверсіі.

Вышынскі: А было так, што пасля пажару вы загадалі неадкладна прыступіць да расчысткі, хоць гэта было звязана з небяспекай для жыцця рабочых?

Ратайчак: Патрабаваў, так.

Вышынскі: І было забіта 17 рабочых?

Ратайчак: Верна.

Вышынскі: І 15 ранена?

Ратайчак: Верна.

(БЕЛТА).

АРГАНІЗАЦЫЯ І ЯЕ КАДРЫ

(З залы суда)

Учора перад Ваеннай калегіяй Вярхоўнага суда давалі свае паказанні Князеў, Турок, Ратайчак, Пушын, Грашэ.

Слухаеш іх і не разбярэш, дзе канчаецца трацкісцкая арганізацыя і дзе пачынаецца разведвальны апарат контрразведкі замежных дзяржаў, якія дзейнічалі на тэрыторыі СССР. Ды і цяжка разабраць. Усё пэраплялося. Трацкісцкая арганізацыя — апарат контрразведак, трацкісты—такія-ж шпіёны, як і афіцыйныя агенты контрразведак.

Пятакоў, аб якім Муралаў прама сказаў, што ён заўсёды па-панску адносіўся да рабочых, ненавідзеў іх, спрабуе выратаваць «гонар» арганізацыі, адмаўляе сувязь трацкістаў з шпіёнамі. Але факты— упартая рэч! Тав. Вышынскі прад'яўляе доказы, якія вымушаюць Пятакова прызнаць, што ён даваў указанні звязвацца з шпіёнамі.

Перад судом стаіць Князеў. Ён падрабязна апавядае аб тым, як да яго яшчэ ў 1931 годзе прыходзіў агент японскай разведкі і спрабаваў завербаваць. Тады Князеў, па яго словах, адмовіўся прыняць удзел у шпіёнскай рабоце. Але адмовіўся дарэмна. Шпіён лепш ведае ўстаноўкі главароў трацкісцкай банды, чым Князеў. Шпіён зноў і зноў дасылае пісьмы Князеву, пакуль, нарэшце, пры асабістым спатканні не ўказвае яму, што работа Князева ў якасці шпіёна не ёсць яго прыватная справа. Гэта дырэктыва трацкісцкай банды. Князеў правярае. Аказваецца, што ён быў праў. І заўсёды потым, калі Князеў правяраў заданні, якія яму даваў шпіён, яны пацвярджаліся цэнтрам трацкістаў.

Князеў выконваў гэтыя заданні, як заданні свайго цэнтра.

Ліўшыц прызнаўся на судзе, што не толькі сам вёў шпіёнскую работу, але і даў дырэктыву звязаным з ім трацкістам дакладна выконваць указанні контрразведак замежных дзяржаў.

Турок прама гаворыць аб сваёй шпіёнскай дзейнасці. Заданні шпіёнскіх арганізацый ён выконваў з усёй дакладнасцю. А калі яму даручана было ўтварыць тэрарыстычны акт, дык выкананне яго ён даручыў агенту контрразведкі Міхетку.

Ад контрразведкі ён атрымаў шкодніцкае заданне, ад іх-жа атрымаў і грошы.

— Ці былі вы звязаны з контрразведкай самі?—запытаў тав. Вышынскі ў Ратайчака.

— Не, я быў звязан з шпіёнамі праз Пушына і Грашэ.

— Я пацвярджаю, што Ратайчак быў звязан з шпіёнамі праз мяне, але быў таксама звязан і непасрэдна, — гаворыць Пушын у адказ на просьбу тав. Вышынскага пацвердзіць словы абвінавачваемага Ратайчака.

Ратайчак адчувае, што далейшыя ўхільванні бессэнсоўны і спяшаецца прызнацца.

— Ну, калі лічыць прыём мною аднаго чужаземца ў габінеце, тады прызнаюся... быў звязан.

Тав. Вышынскі правярае паказанні Ратайчака ў Грашэ.

— Вы шпіён?

— Так, — адказвае Грашэ.

— Дзе працавалі?

— У Галоўхімпроме, начальнікам якога быў Ратайчак.

— Атрымлівалі ад Ратайчака сакрэтныя весткі?

— Так.

— Ратайчак ведаў, што вы шпіён?

— Так.

***

Кадравыя трацкісты апытаны. Перад судом праходзяць новыя члены трацкісцкай арганізацыі. Хто-ж ідзе ў яе?

Вось першы з іх, — Арнольд. Трымаецца ён прастаком. На самай справе прайдзісвет і заядлы бандыт, падрыхтаваны кат рабочых і сялян СССР. Ён пабываў у Фінляндыі, у Амерыцы, у Францыі. За гэты час Арнольд змяніў чатыры прозвішчы. Усё сваё жыццё Арнольд ашукваў. Ён ашукваў таварышоў, партыю, установы, дзе працаваў. Арнольд быў у царскай арміі. Там падрабіў дакументы. У рэзультаце стаў ефрэйтарам. У Амерыцы сядзеў у турме па падазрэнню ў крадзежу. Тамжа ўступіў у масонскую ложу.

— Для чаго?—пытае тав. Вышынскі

— Каб пралезці ў вышэйшыя пласты грамадства,—адкрыта гаворыць Арнольд.

Затым Арнольд прыязджае ў СССР пралазае ў партыю, утойваючы свой удзел у масонскай ложы і арышт у Амерыцы.

— Чаму вы ўступілі ў трацкісцкую арганізацыю? — пытае тав. Вышынскі.

— Мяне прыцягнуў Шэстоў. Ён выклікаў мяне да сябе, доўга гутарыў, а ў заключэнне сказаў, што яму ўсё вядома аб маіх прадзелках у Амерыцы і ён можа аб іх паведаміць, каму належыць. Тут-жа ён дадаў, што калі Арнольд пойдзе з трацкістамі, то яны яго не забудуць, калі прыйдуць да ўлады. — І я пайшоў, — заключае сваё апавяданне Арнольд.

Не менш «каларытнай» фігурай з'яўляецца Ратайчак, таксама ўцягнуты ў арганізацыю трацкістаў у апошні час. Таксама, як і Арнольд, Ратайчак ашукваў людзей, установы, партыю.

Ратайчак — немец, але пісаў у анкетах, што ён паляк. Ратайчак ніколі не быў лётчыкам, але гаварыў сябрам сваім, што ён стары лётчык.

У партыю Ратайчак пралез ашуканчым шляхам, прыпісаўшы сабе неіснуючыя рэвалюцыйныя заслугі. Ён усюды паказваў, што з'яўляецца кіраўніком трох забастовак у 1912 годзе, тады, як у сапраўднасці не меў да гэтага ніякіх адносін; пісаў, што ён быў членам райкома металістаў у дарэволюцыйны час, тады, як у сапраўднасці ніколі ў яго не выбіраўся.

Зараз, калі Арнольд і Ратайчак выкрыты, трацкісты, імкнучыся абараніць «гонар» сваёй бандыцкай арганізацыі, называюць іх авантурыстамі. Але-ж ясна, што гэта тыпічныя кадры трацкістаў. Іншых людзей трацкісты не шукалі, ды і не маглі знайсці для тых мэт, якія ставіла перад сабой гэта банда крывавых псоў.

БЕЛАРУС.

ЗНІШЧЫЦЬ З ТВАРУ ЗЯМЛІ ЗДРАДНІКАУ РАДЗІМЫ—ПОДЛЫХ САБАК ФАШЫЗМА—ТАКОЕ ПАТРАБАВАННЕ УСЯГО НАРОДУ

ПРЭЗРЭННЫЯ ЛАКЕІ КАПІТАЛА

Перад пралетарскім правасуддзем нашай вялікай сацыялістычнай радзімы прадсталі крывавыя сабакі фашызма, контррэвалюцыйная банда трацкісцка-зіноўеўскай зграі, прадажныя найміты сусветнага капіталізма.

Гнусным прадажніцтвам, здрадай, шпіянажам, шкодніцтвам спрабавалі яны падрываць несакрушальную магутнасць канчаткова перамогшага сацыялізма.

Гэтым агалцелым гадам, прэзрэнным лакеям капітала няма і не можа быць месца на зямлі. Зграю бандытаў неабходна знішчыць без астатку.

Мы, вучоныя, яшчэ з большай энергіяй аддадзім усе свае сілы і веды, а, калі спатрэбуецца, то і сваё жыццё для яшчэ большага ўзмацнення магутнасці нашай квітнеючай краіны. Разам з усімі рабочымі і сялянамі нашай дарагой бацькаўшчыны пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі і любімага правадыра вялікага Сталіна будзем цвёрда і ўпэўнена рухацца да зіяючых вяршынь комунізма.

Акадэмік ЛУБЯКА.
Акадэмік КЕДРАЎ-ЗІХМАН.

ЗНІШЧЫЦЬ БАНДУ КРЫВАПІЙЦАЎ!

З РЭЗАЛЮЦЫІ АГУЛЬНАГА СХОДА ВАЕННАСЛУЖАЧЫХ БЕЛАРУСКАЙ ВАЕННАЙ ШКОЛЫ ІМЯ М. І. КАЛІНІНА

Страшэнныя злачынствы гэтай агалцелай банды: шпіянаж і забойствы, шкодніцтвы і дыверсіі, распрадажа тэрыторый і багаццяў нашай радзімы японa-германскаму фашызму. Гэты малюнак гідлівага чалавечага падзення ёсць выражэнне звярынай нянавісці Троцкага і яго фашысцкіх лакеяў Пятакова, Радэка, Сакольнікава і інш. да нашай шчаслівай радзімы, да перамогшага сацыялізма, да магутнага савецкага народу.

Пры дапамозе замежнай інтэрвенцыі гэтыя злачынцы хацелі звергнуць савецкую ўладу, знішчыць заваёвы сацыялізма і пасадзіць на шыю савецкага народу капіталістаў і памешчыкаў. Яны ставілі стаўку на паражэнне СССР, на знішчэнне сталінскага кіраўніцтва нашай краіны. Але подлыя ворагі праліч ыліся. Сталінскае кіраўніцтва — гэта сімвал перамог сацыялізма; імя вялікага генія, правадыра народаў, друга і настаўніка таварыша Сталіна ёсць сімвал шчаслівага, раднага, заможнага і свабоднага жыцця.

Сталін наш. Сталінскае кіраўніцтва наша. Няхай ворагі ведаюць, што савецкі народ нікому не дазволіць працягнуць брудную лапу да гэтага кіраўніцтва і да яго натхніцеля таварыша Сталіна.

Мы патрабуем ад Вярхоўнага суда фізічнага знішчэння гэтай банды крывапійцаў, прадаўцоў народнай крыві і гнусных здраднікаў нашай радзімы.

Раскрыццё гэтай зграі зноў напамінае нам аб тым, што вораг не зложыў зброі, што яшчэ трацкісцка-зіноўеўскія гады атручваюць наша здаровае савецкае паветра.

Павышэнне якасці работы, узмацненне рэвалюцыйнай пільнасці, яшчэ большае згуртаванне вакол нашай большэвіцкай партыі і яе ЦК на чале з вялікім Сталіным — вось што мы павінны супроцьпаставіць ворагам народу.

БАНДЫТЫ

Магутная краіна, вялікая наша сацыялістычная радзіма ідзе ад перамогі да перамогі, памнажаючы іх, павялічваючы сваю магутнасць і нашу радасць.

Кожны дзень прыносіў і прыносіць нам новыя весткі аб перамогах, аб дзівосных справах нашага народу. І кожны з нас чуе дыханне сваёй шматмільённай краіны, адчувае, як б'ецца яе пульс, бо кожны з нас — частка яе.

Але часамі чыясьці гнусная рука працягвалася з-за вугла і па-бандыцку мецілa ў лепшых людзей краіны, у правадыроў народу; узрывала шахты і атручвала рабочых; рыхтавала крушэнні паяздоў і падпальвала фабрыкі і заводы.

І вось іх выцягнулі з-за вугла, з іх ных патаемных месц і паставілі перад савецкім народам, пасадзілі на лаву падсудных.

Пятакоў, Радэк, Сакольнікаў, Серэбракоў...

Іх падручныя...

І за імі натхніцель іх, майстар крывавых спраў — Троцкі.

Мы бачым іх агідныя лакейскія і бандыцкія морды.

Гэта яны, верныя слугі сусветнага фашызма, прагнучы ўлады, імкнучыся зараней дагадзіць сваім гаспадарам, — распрадавалі зямлю, багацці і жыццё народу Савецкага Саюза германскім фашыстам і японскім імперыялістам.

Гэта яны рыхтавалі цёплыя месцячкі былым расійскім памешчыкам і капіталістам у іх былых маёнтках і асабняках і рыхтаваліся перадаць ім збудаваныя савецкім народам палацы, фабрыкі і заводы.

Гэта яны рыхтавалі нам жыццё рабоў.

Гэта яны забівалі шахцёраў і чырвонаармейцаў.

Гэта яны збіраліся сеяць у нашай шчаслівай, квітнеючай краіне заразу і смерць.

Страшэнна робіцца, калі думаеш аб справах гэтай агалцелай, ашалеўшай зграі забойцаў.

І радасна ведаць, што яны праліч ыліся.

Радасна ведаць, што ніколі не ўдасца гэтай сволачы ажыццявіць свае планы.

Ім не забіць нашых правадыроў, якія ахоўваюцца любоўю народу і магутнасцю нашай радзімы.

Ім не забіць шматмільённага народу, які крывёю сваёй заваяваў сваю радзіму, сваё жыццё, сваю радасць.

Народ раздушыць іх, гэтых вырадкаў, у сваім поступе да новых перамог комунізма.

ПЛАТОН ГАЛАВАЧ.

Гнусныя выродкі

Працэс трацкісцкага «паралельнага цэнтра» — зграі дыверсантаў і тэрарыстаў — паказвае да якой нечуванай наглласці дакаціліся гэтыя трацкісцкія вырадкі. Трацкісцкія бандыты сталі прамымі агентамі японскай і нямецкай буржуазіі. У адносінах гэтых прадаўшыхся людзей можа быць толькі адзін прыгавор — расстраляць!

Праф. ДАРОЖКІН.

ЯНЫ БУДУЦЬ ЗНІШЧАНЫ!

ГОМЕЛЬ (Па тэлефону). На ўсіх прадпрыемствах горада праходзяць шматлюдныя мітынгі і сходы па поваду працэса над трацкісцкай бандай фашысцкіх шпіёнаў і забойцаў. У кожным выступленні гучыць гнеў і нянавісць да мярзотнай банды фашысцкіх прыслужнікаў. Рабочы дрэваапрацоўчага цэха Гомсельмаша тав. Качаноўскі ў сваім выступленні заявіў:

— Калі ў нашай краіне закв ітнела радаснае жыццё і мы сталі збіраць плады гераічнай барацьбы, трацкісцкія мярзотнікі хочуць разбурыць наша шчаслівае жыццё. Знішчыць фашысцкую гадзіну! — патрабуем мы. Шчыльней згуртуем свае рады вакол партыі Леніна—Сталіна, яшчэ вышэй узнімем рэвалюцыйную пільнасць.

На трыбуне стары ліцейшчык тав. Базылёў.

— Яны, гэтыя тройчы прэзрэнныя забойцы, — гаворыць ён, — што сядзяць сёння перад пралетарскім судом, увесь час ставілі нам палкі ў колы. Яны злоўлены з палічным і будуць знішчаны, бо такая воля ўсяго 170-мільённага савецкага народу. Хай ведаюць гаспадары трацкісцкіх бандытаў Гітлер і фашысцкая К°, што прыйдзе час і яны расплацяцца за свае ўчынкі. Калі патрэбна будзе, увесь савецкі народ разам з Чырвонай Арміяй стане на абарону сваёй сацыялістычнай бацькаўшчыны.

У прынятай рэзалюцыі рабочыя, служачыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі Гомсельмаша ганьбяць ворагаў народу і патрабуюць расстрэлу раз'юшанай бандзе — агентам гестапо, чые рукі запэцканы крывёю лепшых сыноў партыі і рабочага класа.

Рабочыя абавязаліся змагацца за новыя і яшчэ большыя перамогі ў вытворчасці.

П. ЧЫКУН.

БУХАРЫНА, РЫКАВА, УГЛАНАВА —НА ЛАВУ ПАДСУДНЫХ!

Устаноўленая на працэсе антысавецкага трацкісцкага цэнтра сувязь трацкісцкіх бандытаў з правымі адшчапенцамі выклікала буру абурэння 45-тысячнага калектыва аўтазавода імя Сталіна (Масква).

Ва ўсіх цэхах адбыліся шматлюдныя мітынгі. Выступіўшы на мітынгу ў штампава-прэсавым цэху каваль тав. Лук'янаў заявіў:

— Нам ясна, што не толькі трацкісты але і правыя — Бухарын, Рыкаў, Угланаў і іншыя мелі свой падпольны контррэвалюцыйны цэнтр. Мы цяпер ведаем, што правыя, як і трацкісты, не знаходзячы ніякай апоры ў народзе, таксама ішлі на здрадніцтва, на тэрор. Але яны выкрыты і мы патрабуем прыцягнення іх к суду.

У прынятай на мітынгах рэзалюцыі гаворыцца:

«Разам з подлымі здраднікамі з антысавецкага трацкісцкага цэнтра, правыя вырадкі збіраліся забіць лепшых людзей нашай радзімы, нашых любімых правадыроў, мудрага правадыра і друга прыгнечаных усяго свету, нашага роднага Сталіна. Наша краіна — краіна найвышэйшага, сапраўднага гуманізма. Але наш народ бязлітасны да ворага, ён сатрэ з твару зямлі ўсіх, хто папрабуе пасягнуць на яго заваяванні. На лаву падсудных суўдзельнікаў у прадажніцтве, здрадніцтве, тэрорy — правых ублюдкаў Бухарына, Рыкава, Угланава і іншых! (БЕЛТА).

ЗНІШЧЫЦЬ З ТВАРУ ЗЯМЛІ ЗДРАДНІКАЎ РАДЗІМЫ—ПОДЛЫХ САБАК ФАШЫЗМА—ТАКОЕ ПАТРАБАВАННЕ УСЯГО НАРОДУ

РАЗДАВІЦЬ ГАДЗІНУ!

Цішыня часамі перарывалася гнеўнымі воклічамі: падлюцы, мярзаўцы, забойцы! Гнеў народны вялікі, і не стрымаць яго магутнай хвалі. Вось чытаецца тое месца абвінаваўчага заключэння, дзе расказваецца аб забойствах рабочых, чырвонаармейцаў. З грудзей вырываецца адно — смерць бандытам! Нянавісцю гараць твары. Мазолістыя рабочыя рукі сціскаюцца ў кулакі.

— Гэтыя жалкія гадзюкі павінны быць раздушаны. Нічым не выкупіць ім свае цяжкія злачынствы перад народам, перад нашай соцыялістычнай радзімай.

Гэта гаварыў на мітынгу майстар зборачнага цэха, стары рабочы завода імя Варашылава Пётр Казіміравіч Жылінскі. Ён гаворыць страсна, ад усяго сэрца. Відаць, як ён перамагае сваё хваляванне.

— Бандыты, — прадаўжае тав. Жылінскі, — нічым не пагарджалі і забівалі нашых дарагіх таварышоў — рабочых Кемерава і шахты «Цэнтральная», толькі-б дабіцца сваіх подлых мэт. Гэтыя мэты — вярнуць працоўным нашай краіны цяжкае мінулае. Здрадніку Троцкаму не ўнікнуць пакарання. Ён дорага расплаціцца за сваю крывавую контррэволюцыйную работу.

— Адно ў іх імя, — гаворыць стаханавец-токар тав. Сяргей Каўнацкі, — гэта — гадзіны. Яны хацелі адабраць у нас наша жыццё, наша сонца нашу радасць. Яны гандлявалі нашай крывёю, нашай соцыялістычнай радзімаю. Да іх, як да мутнага балота, цягнулася ўсё цёмнае, бруднае і гнілое. Раздавіць гадзіну, сцерці яе з твару совецкай зямлі!

— Яны гандлявалі нашай радзімаю. Але не бачыць гэтым фашыстам совецкай зямлі, — гаворыць слесар тав. Мядзведзеў. — Не бачыць ім, — гучаць цвёрдыя, як сталь, словы рабочага, — зямлі нашай выдатнай, квітнеючай, сонечнай Украіны.

Гэтыя простыя словы пакрываюцца дружнымі апладысментамі. Стругальшчык тав. Кітайчык, слесар тав. Багданаў гаварылі аб доблесных чэкістах, якія нястомна ахоўваюць радзіму, аб умацаванні абароназдольнасці краіны, аб неабходнасці павышэння рэволюцыйнай пільнасці. У кожным выступленні гучалі словы любві і адданасці соцыялістычнай радзіме, правадыру народаў — вялікаму Сталіну. Гэтыя мыслі задушэўна выказаў маляр тав. Гурэвіч.

— Нашых правадыроў, нашу радзіму мы будзем аберагаць, як сваё жыццё.

600 рабочых, служачых і ІТР першай змены завода імя Варашылава ў прынятай рэзалюцыі выказалі сваю нянавісць да трацкісцкай зграі прэзрэнных агентаў фашызма. Варашылаўцы патрабуюць самай суровай расправы над здраднікамі радзімы, ворагамі народу. Варашылаўцы абяцаюць мацаваць нашу краіну новымі вытворчымі перамогамі, мацаваць абароназдольнасць СССР.

Н. ГАСМАН.

СЦЕРЦІ ЗДРАДНІКАЎ З ТВАРУ ЗЯМЛІ!

РЭЗАЛЮЦЫЯ АГУЛЬНАГА СХОДА ПІСЬМЕННІКАЎ БССР.

Мы, пісьменнікі БССР, азнаёміўшыся з абвінаваўчым заключэннем па справе антысовецкага трацкісцкага цэнтра, далучаем свой голас абурэння і гневу да грознага голасу народаў СССР супроць здраднікаў-забойцаў, бандытаў, наймітаў фашызма.

Падлейшыя з подлых здраднікі соцыялістычнай радзімы, шпіёны, дыверсанты прадсталі перад тварам совецкага суда. Маскі з ворагаў народу — Пятакова, Радэка, Сакольнікава, Серэбракова, Ліўшыца і іншых паплечнікаў крывавага Троцкага — сарваны.

Сваю гнусную справу здрадніцтва яны рабілі, як правакатары, старанна захоўваючы нож за пазухай. У сваіх паказаннях яны цынічна прызнаюцца ў тым, што яны, як агню, баяцца мас народу. Нікчэмная кучка азвярэлых фашысцкіх наймітаў добра ведае, што яна акружана нянавісцю ўсяго соцыялістычнага народу, нянавісцю ўсяго перадавога чалавецтва.

Дарэмна яны акрываўленымі рукамі кроілі ў фашысцкіх ахранках карту нашай соцыялістычнай радзімы. Няма ў свеце сілы, здольнай спыніць пераможнае шэствіе соцыялістычнага народу, кіруемага вялікім геніем Сталіна. Няма ў свеце сілы, здольнай адарваць хоць-бы пядзь совецкай зямлі. Соцыялістычны народ змяце з твару зямлі трацкісцкую банду, як мярзотную падлу.

Мы далучаем свой голас да голасу ўсяго совецкага народу і патрабуем ад суда вынесці адзіны прысуд — расстрэл.

Уздымем яшчэ больш сваю класавую пільнасць!

Няхай жыве наша квітнеючая соцыялістычная радзіма!

Няхай жыве наша родная партыя — партыя Леніна—Сталіна!

Няхай жыве на страх ворагам і на радасць працоўнага чалавецтва правадыр народу наш любімы таварыш Сталін!

СМЕРЦЬ КРЫВАВЫМ ПСАМ!

На мітынгу рабочых менскай галантарэйнай фабрыкі імя Фрунзе было зачытана абвінаваўчае заключэнне па справе антысовецкага трацкісцкага цэнтра. З пачуццём глыбокага абурэння і агіды слухалі рабочыя аб усіх подлых дзеяннях шпіёнаў, дыверсантаў і забойцаў з так званага «паралельнага цэнтра» — Пятакова, Радэка, Сакольнікава, Серэбракова, Муралава і інш.

Калі чытка абвінаваўчага заключэння была закончана, слова ўзяў начальнік галантарэйнага цэха т. Стацэвіч.

— Гнусныя агенты фашызма — Пятакоў, Радэк, Сакольнікаў і ўся іх бандыцкая зграя, узначальваемая обер-шпіёнам Іудушкай Троцкім, лоўка маскіруючыся, рабілі сваю брудную справу. Яны шкодзілі на нашых соцыялістычных прадпрыемствах, на транспарце, у рудніках, яны рыхтавалі тэрарыстычныя акты супроць нашых любімых правадыроў, супроць вялікага Сталіна. Яны хацелі аддаць у рукі германскага і японскага фашызма ўсе заваяванні працоўных нашай радзімы. Прыгавор для гэтых здраднікаў і крывавых псоў можа быць толькі адзін: расстраляць.

Усхвалявана гаворыць стаханаўка Наумава:

— Подлыя фашысцкія гадзіны мецілі ў самае сэрца народу, хацелі пазбавіць яго дарагіх, любімых правадыроў. Яны забілі Кірава, яны рыхтавалі тэрарыстычныя замахі на нашага вялікага Сталіна, на таварышоў Молатава, Варашылава, Кагановіча, Орджанікідзе. Але ворагі народу пралічыліся. Народ беражэ і будзе берагчы сваіх правадыроў, як зяніцу вока. Пролетарскі суд павінен даць па заслугах ашалелым сабакам, подлым здраднікам радзімы.

На мітынгу выступілі яшчэ дырэктар фабрыкі т. Рамаоўскі, зменны майстар т. Гальбург, загадчык парткабінета тав. Кулькова. Кожная прамова была прасякнута абурэннем і нянавісцю да тых, якія сядзяць зараз на лаве падсудных, і да іх галоўнага натхніцеля — крывавага пса Троцкага.

Аднадушна, шумнымі воплескамі рабочыя зацвердзілі рэзалюцыю, у якой гаворыцца:

— Подлым фашысцкім сабакам ніякай літасці! Смерць трацкісцкім бандытам, гнусным агентам фашызма!

С. Г.

ПОДЛЫЯ ВЫРАДКІ

У шчыльнае кола сабраліся рабочыя 2-га хромавага цэха завода «Большэвік». Прапагандыстка Калышэвіч чытае абвінаваўчае заключэнне. Калі яна даходзіць да пералічэння фактаў злачынства, нечуванай здрады здраднікаў, пажылая работніца не вытрымлівае, каб не выказаць узнікшага пачуцця абурэння:

— Шалёныя сабакі!..

— Сволачы!.. — упаўголаса дадае рабочы ў спецоўцы, уважліва ловячы кожнае слова абвінаваўчага заключэння.

Словы, прасякнутыя гневам і нянавісцю, абурэннем і агідай, вырываюцца з вуснаў выступаючых на гэтым кароткім мітынгу рабочых. Голас майстра Аронкеса ўсхваляваны, але ў ім гучыць упэўненасць і цвёрдасць:

— Гэты прадажны бандыт Троцкі і яго агідныя паслядышы хацелі-б бачыць Совецкі Саюз зруйнаваным. Не ўдасца ім гэтага! Мы заўсёды адсячэм рукі, насягнуўшыя на нашу радзіму!

Чорнарабочы з дубільна-красільнага аддзялення Асіноўскі заканчвае коратка і выразна:

— Яны, агалцелыя бандыты, умелі наскавалі сябе: адной рукой тварылі нечуваную здраду, а другой — пісалі «алілуйя» нашай краіне... Пакласці канец гэтым мярзаўцам-вырадкам!

— Магчыма, яшчэ асталіся рэшткі іх, — гаворыць стаханавец Запольскі. — Узмацненнем пільнасці мы павінны дапамагчы партыі змесці ўвесь гэты гнілы пыл... Расстраляць, знішчыць гадаў! — такая наша просьба да совецкага суда.

Ва ўсіх цэхах завода адбыліся 24 студзеня такія-ж мітынгі. У выступленнях стаханаўцаў, рабочых, інжынераў, служачых гучалі любоў і адданасць нашай радзіме, партыі і вялікаму правадыру народаў таварышу Сталіну.

Усе выступаючыя выказвалі глыбокую агіду і абурэнне да мізэрнай зграі фашысцкіх наймітаў. У аднадушнае патрабаванне зліваліся галасы выступаючых.

— Смерць трацкісцкім бандытам!

Патрабуючы самага суровага пакарання здраднікаў, рабочыя пішуць у прынятай на мітынгах рэзалюцыі:

«Няма такой варожай сілы, якая-б змагла спыніць пераможнае шэствіе вялікай арміі соцыялізма, якая ўзначальваецца вялікім маршалам пролетарскай рэволюцыі таварышам Сталіным».

ХАДКЕВІЧ.

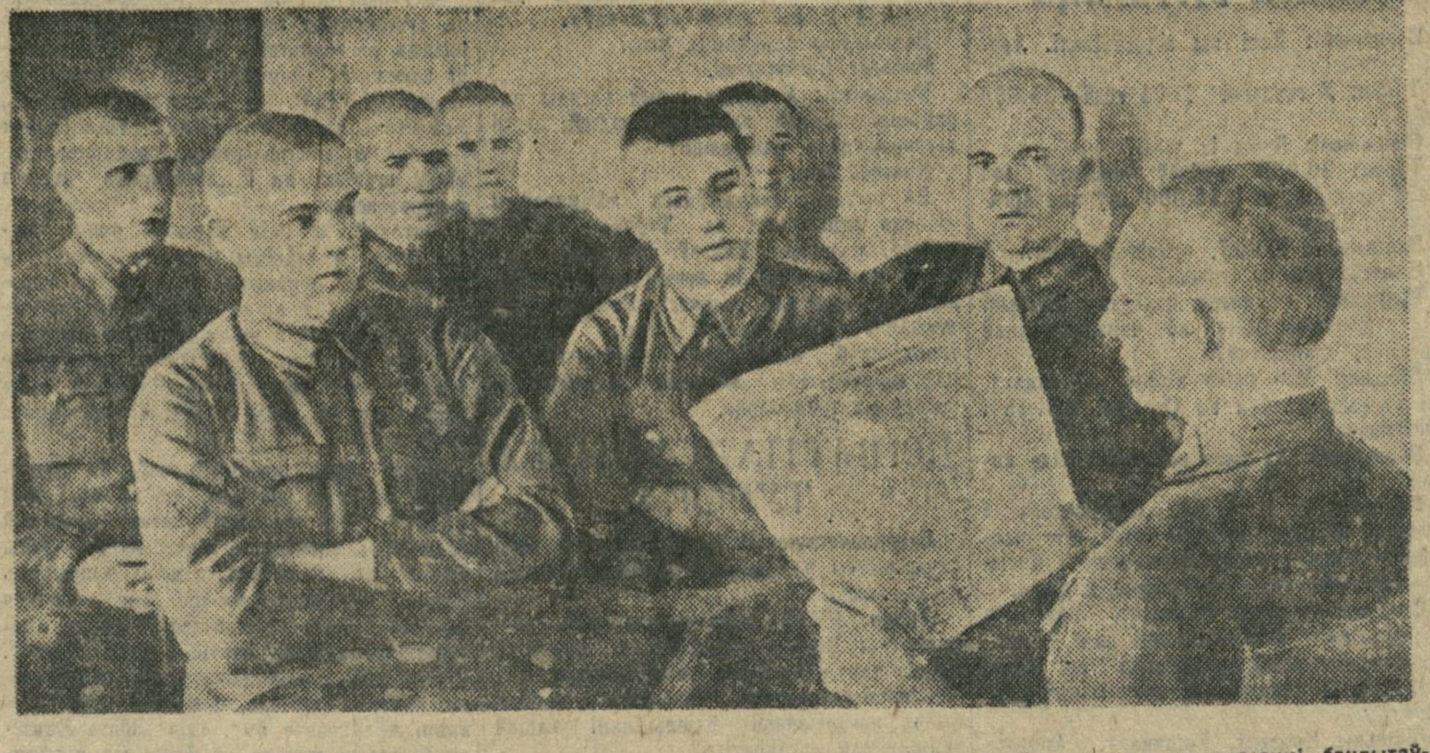

З пачуццём нязмернай нянавісці да тройчы прэзрэнных здраднікаў радзіме ўсе працоўныя чытаюць паказанні бандытаў-фашыстаў на працэсе антысовецкага трацкісцкага цэнтра. НА ЗДЫМКУ: група курсантаў АБВШ падраздзялення тав. Маркелава чытаюць матэрыялы працэса.

Фото Луцейка (БСФ).

ІХ РУКІ Ў КРЫВІ

У вялікім новым механічным цэху завода імя Кірава (Менск) заканчвалі работу. У рабочых касцюмах з газетамі ў руках усе, поўныя гневу і абурэння, сходзіліся на мітынг. На тварах у кожнага іскры гневу, моцна сціснуты кулакі.

Рабочыя ўважліва слухаюць абвінаваўчае заключэнне.

— Яны хацелі знішчыць тое, што мы заваявалі сваёю крывёю ў 1917 годзе,— гаворыць рабочы Кузняцоў. — Яны хацелі адабраць ад нас заводы, фабрыкі і перадаць іх у рукі капіталістаў, а зямлю — панам і кулакам. Яны праводзілі сваю крывавую справу, на іх руках кроў рабочых з Кемерава, кроў нашага дарагога Сергея Міронавіча Кірава. Вырадкі фашыстаў хацелі крыві, замахваліся на нашых любімых кіраўнікоў комуністычнай партыі і совецкай улады. Але ім гэта не ўдалося і не ўдасца. Прышоў час расплаты. Крывавыя лапы гадзюк трэба адсячы.

У сваіх выступленнях усе рабочыя з пачуццём найглыбейшай нянавісці клеймяць ганьбай і агідай тройчы прэзрэннага Іудушку-Троцкага, яго паплечнікаў з трацкісцкага «паралельнага цэнтра», подлых гадзюк Пятакова, Радэка, Сакольнікава, Серэбракова і К°. Рабочыя Коршун, Мацько, Дубіцкі, Мілюкоўскі і ўсе выступаючыя ў адзін голас патрабуюць смерці фашысцкім сабакам.

На мітынгах, ва ўсіх цэхах рабочыя выказалі сваю гатоўнасць у любую мінуту грудзьмі стаць на абарону сваёй дарагой соцыялістычнай радзімы. У рэзалюцыі яны пішуць:

«Яшчэ вышэй узнімем рэволюцыйную пільнасць, узмоцнім барацьбу за абароназдольнасць нашай краіны. Да гадавіны Чырвонай Арміі — падрыхтуем 25 варашылаўскіх стралкоў першай ступені, 10 стралкоў другой ступені, падрыхтуем дадаткова 10 значкістаў «ППХА», пашлем у танкавую школу не менш 10 чалавек.

Яшчэ мацней згуртуемся вакол ленінска-сталінскага ЦК партыі, яшчэ з большай энергіяй будзем ісці ўперад да вяршынь комунізма.

А. ЛОСЬ.

СМЕРЦЬ ДЫВЕРСАНТАМ!

Ужо некалькі дзён працоўныя нашай краіны сочаць за судовым працэсам над контррэволюцыйным трацкісцкім цэнтрам. Прадажніцкая подлая работа здраднікаў і шпіёнаў, шкоднікаў і дыверсантаў Пятакова, Радэка, Сакольнікава, Серэбракова і К° напаўняе гневам і нянавісцю сэрцы працоўных.

Гэта подлая зграя бандытаў, наймітаў фашызма, спрабавала па прамых указаннях Троцкага прадаваць нашу квітнеючую краіну. Гэтыя здраднікі і гандляры радзімай марылі аб звароце капіталістаў, кулакоў, каб зноў закабаліць свабодны совецкі народ. Фашысцкія найміты забілі роднага нам Сергея Міронавіча Кірава, іх крывавай звярынай лапай задушаны лепшыя шахцёры Кемерава, забіты слаўныя сыны рабоча-сялянскай Чырвонай Арміі. Гэтыя вырадкі чалавецтва яшчэ смелі марыць узняць сваю подлую руку супроць дарагіх нам правадыроў партыі і ўрада.

Рукі кароткі ў вас, найміты фашызма! Жалезная рука совецкага народу раздавіць усіх, хто пасмее хоць-бы падумаць падняць руку супроць нашых любімых правадыроў. Не зламаць вам нашай сілы, адзінства, згуртаванасці вакол нашай партыі Леніна—Сталіна! Гнусныя злодзеі, падручныя Троцкага Пятакоў, Радэк і іншая брыда — выкрыты. Настаў час расплаты. Далучаю свой голас да голасу мільёнаў працоўных Совецкага Саюза. — Смерць дыверсантам! Расстраляць трацкісцкіх бандытаў!

Заслужаны артыст рэспублікі ВЛАДАМІРСКІ.

ЯШЧЭ БОЛЬШ МАЦАВАЦЬ ВАЕННУЮ МАГУТНАСЦЬ НАШАЙ РАДЗІМЫ

На мітынгах і сходах ва ўсіх часцях менскага гарнізона байцы, камандзіры і палітработнікі часцей Чырвонай Арміі аднадушна патрабуюць ад пролетарскага суда знішчэння ўсёй зграі прэзрэнных ворагаў народу з антысовецкага трацкісцкага цэнтра.

У рэзалюцыі мітынга кіраўніцтва Н-скай часці гаворыцца: «Мы патрабуем ад Вярхоўнага суда расстрэлу трацкістаў з «паралельнага цэнтра». Мы патрабуем знішчыць трацкісцкую гадзіну. Мы яшчэ больш узмоцнім нашу большэвіцкую пільнасць і ні аднаму ворагу соцыялістычнай радзімы не дазволім пасягаць на цэласнасць і недатыкальнасць совецкай зямлі. Не дазволім пасягаць на жыццё нашых горача любімых правадыроў партыі і ўрада і Чырвонай Арміі».

У выступленнях на мітынгу чырвонаармейцы, курсанты, камандзіры і выкладчыкі АБВШ выказалі нянавісць і прэзрэнне да тройчы праклятых фашысцкіх служак зграі трацкістаў з «паралельнага цэнтра».

— Пры дапамозе замежнай інтэрвенцыі, — гаворыцца ў прынятай рэзалюцыі, — яны хацелі знішчыць усе заваяванні соцыялізма ў нашай краіне. Але подлыя злодзеі пралічыліся.

Сталінскае кіраўніцтва — гэта сімвал перамогі соцыялізма. Імя нашага любімага правадыра Сталіна — гэта сімвал шчаслівага, радаснага, свабоднага жыцця. Мы заўсёды гатовы абараняць правадыроў нашай краіны і партыі, як сцяг на полі бою.

Мы патрабуем ад Вярхоўнага суда вынесці самы суровы прыгавор бандзе крывапійцаў, гандлярам народнай крывёю і гнусным здраднікам нашай радзіме.

Усюды байцы, камандзіры і палітработнікі заяўляюць аб сваёй гатоўнасці яшчэ больш мацаваць ваенную магутнасць Совецкага Саюза і ў любую мінуту нанесці сакрушальны ўдар усім тым, хто адважыцца пераступіць свяшчэнныя граніцы СССР.

А. Ш.

РАССТРАЛЯЦЬ УСІХ ДА АДНАГО

Агульны сход ваеннаслужачых і членаў сямей заслаўскай пагранічнай заставы з велізарным абурэннем клеймяць бандытаў Радэка, Пятакова, Сакольнікава, Серэбракова і іх суўдзельнікаў, якія прадаліся фашыстам, па ўказанню якіх арганізоўвалі дыверсіі, шпіянаж, тэрор супроць правадыроў партыі і ўрада і супроць нашага друга і настаўніка таварыша Сталіна.

Гэтыя нягоднікі, разам з обер-шпіёнам Троцкім, хацелі адабраць ад нас самае лепшае — нашага роднага таварыша Сталіна. Яны разбуралі нашы заводы і руднікі, яны забівалі лепшых стаханаўцаў, яны забілі нашага Сергея Міронавіча Кірава, яны шпіёнілі для іншаземных фашысцкіх дзяржаў. Яны думалі спыніць пераможнае шэствіе соцыялізма і адабраць ад нас шчаслівае і радаснае жыццё і Сталінскую Канстытуцыю. Гэта ім не ўдалося, і не ўдасца!

Мы просім наш урад раздавіць гэту трацкісцкую гадзіну, мы просім пролетарскі суд расстраляць гэтых смярдзючых гадаў усіх да аднаго. Мы запэўняем партыю і ўрад і нашага любімага наркома т. Ежова, што жыццё таварыша Сталіна і ўсіх нашых правадыроў па-ранейшаму будзем ахоўваць як сцяг на полі бою. Наш участак дзяржаўнай граніцы зробім абсалютна непарушным ад ворагаў Совецкага Саюза.

Вышэй рэволюцыйную пільнасць! І ніякая варожая сіла не спыніць нашага пераможнага шэствія. Знішчыць здраднікаў! — вось наш голас.

Цясней згуртуемся вакол ленінска-сталінскага ЦК нашай партыі і нашага любімага таварыша Сталіна!

Няхай жыве наша большэвіцкая партыя!

Няхай жыве правадыр усіх народаў таварыш Сталін!

БУРА НАРОДНАГА ГНЕВУ І АБУРЭННЯ

МАГІЛЕЎ. Абвінаваўчае заключэнне па справе антысовецкага трацкісцкага цэнтра і матэрыялы першых дзён судовага працэса глыбока ўскалыхнулі працоўных Магілеўшчыны, выклікаўшы буру вялікага гневу і абурэння.

На прадпрыемствах праходзяць шматлюдныя мітынгі. Кожнае слова прасякнута нянавісцю да трацкісцкіх гадзін з фашысцкага кодла. З гідлівасцю ўпамінаюць рабочыя прэзрэнныя імёны фашысцкіх лакеяў Пятакова, Радэка, Сакольнікава і інш., якія марылі аб распрадажы свяшчэннай совецкай зямлі германскім і японскім фашыстам.

Выступіўшы на мітынгу калектыва завода імя Сталіна стаханавец Барыла, заявіў: «Гэтыя падлейшыя з подлых гады хацелі аддаць нашу радзіму ў крывавыя лапы замежных фашыстаў. Яны хацелі ў моры крыві затапіць увесь совецкі народ, імкнуліся адабраць у народу яго правадыроў і яго шчаслівае жыццё. Ніякай літасці да дыверсантаў, шпіёнаў і здраднікаў. Наша патрабаванне — расстраляць паганых бандытаў».

Усюды рабочыя ў сваіх рэзалюцыях патрабуюць ад пролетарскага суда фізічнага знішчэння ашалеўшых фашысцкіх сабак.

(БЕЛТА)

ВЛАДЗІМІРСКІ

Начальнік Кіраўніцтва народнагаспадарчага ўчоту БССР.

УСЕСАЮЗНЫ ПЕРАПІС ЖЫВЁЛЫ

У галіне вырашэння задачы ўздыму жывёлагадоўлі наша краіна, ідучы па шляху, указанаму вялікім правадыром таварышам **Сталіным,** дабілася значных поспехаў. Напрыклад, па даных апошняга летняга ўчоту жывёлы, за 1935 па чэрвень 1936 года ў Беларускай ССР вырасла пагалоўе ўсіх відаў жывёлы: коней — на 0,2 проц., буйнай рагатай жывёлы — на 17,6 проц., свіней — на 33,7 проц., авечак — на 9,5 проц., коз — на 36,2 проц.

Аднак, не ўсе раёны выкарысталі наяўныя магчымасці для рашучага ўздыму жывёлагадоўлі. Ход выканання плана жывёлагадоўлі па БССР паказаў, што райвыканкомы, райзямаддзелы і сельсоветы не выкарысталі належным чынам той магутнай зброі ў барацьбе за ўздым жывёлагадоўлі, якім з'яўляецца дзяржаўны план жывёлагадоўлі.

К прыкладу, вынікі летняга ўчоту паказалі нездавальняючае становішча ў радзе раёнаў з вырошчваннем маладняка, асабліва жарабят. Характэрна адзначыць, што да апошняга часу ўсё яшчэ наглядаецца такое становішча, калі кіраўнікі раёнаў, сельсоветаў і калгасаў значна больш займаюцца пытаннямі паляводства, упускаючы пытанні развіцця жывёлагадоўлі.

Для праверкі выканання дзяржаўнага плана развіцця жывёлагадоўлі за 1936 год па пастанове ўрада Саюза будзе праведзен усесаюзны перапіс жывёлы па становішчу на 1 лютага 1937 года.

Перапіс дасць дакладныя лічбы аб колькасці жывёлы ў Саюзе ССР, якія будуць пакладзены ў аснову пры складанні дзяржаўнага плана развіцця жывёлагадоўлі на 1937 год. Праграмай перапісу прадугледжана атрыманне даных аб колькасці жывёлы як па становішчу на 1 лютага, так і па становішчу на 1 студзеня 1937 года.

Перапіс жывёлы праводзіцца ва ўсіх дзяржаўных гаспадарках, калгасах, гаспадарках калгаснікаў, аднаасобнікаў, рабочых, служачых і іншых груп насельніцтва. Праводзіцца перапіс будзе па ўсёй тэрыторыі СССР, як у сельскіх мясцовасцях, так і ў гарадах. Пасля перапісу будзе праведзена масавая кантрольная праверка яе даных, якая ахопіць не менш дзесяці процантаў усіх гаспадарак калгаснікаў і аднаасобнікаў. Увесь перапіс, уключаючы кантрольныя абходы і падлік ітогаў па сельсоветах, павінен быць праведзен на працягу васьмі дзён.

Перапіс жывёлы будзе праведзен сіламі спецыяльна падабраных рэгістратараў, палітычна правераных і дастаткова кваліфікаваных для гэтай работы. Рэгістратары камплектуюцца з ліку работнікаў сельсаветаў, калгасаў, работнікаў раённых арганізацый і ўстаноў і т. д. — у першую чаргу з ліку работнікаў, прымаўшых удзел і зарэкамендаваўшых сябе ў папярэдніх перапісах і масавых учотах.

Перапіс жывёлы праводзіцца шляхам асабістага наведвання рэгістратарам кожнай гаспадаркі і пераліку іх жывёлы ў натуры.

Такім чынам, перапіс жывёлы з'явіцца аглядам становішча нашай жывёлагадоўлі і будзе мець вялікае значэнне для планавання і арганізацыі яе далейшага ўздыму.

Між тым у цэлым радзе раёнаў падрыхтоўка да перапісу ідзе недапушчальна дрэнна. Партыйнае і совецкае кіраўніцтва раду раёнаў (Гомель, Добруш, Свяцілавічы, Слуцк і інш.) недаацаніла вялікага палітычнага і народнагаспадарчага значэння ўсесаюзнага перапісу жывёлы. Да гэтага часу не разгорнута масава-растлумачальная работа сярод насельніцтва аб значэнні і задачах перапісу, не падабраны і не зацверджаны кадры работнікаў перапісу і т. д.

Перш за ўсё неабходна неадкладна разгарнуць сярод насельніцтва масава-растлумачальную работу аб значэнні і задачах перапісу жывёлы. Пры сельсоветах і ва ўсіх соўгасах, Орсах, калгасах, установах і арганізацыях павінны быць створаны спецыяльныя брыгады садзейнасці перапісу з прадстаўнікоў партыйных, прафесіянальных, комсамольскіх арганізацый, з калгаснага актыва.

Брыгады садзейнасці, як форма арганізацыі шырокай грамадскасці вакол задач перапісу жывёлы, дапамогуць у правядзенні растлумачальнай работы сярод насельніцтва, а пры перапісу дапамогуць унікнуць пропускаў жывёлы. Трэба прыцягнуць да самага актыўнага ўдзелу ў справе арганізацыі перапісу жывёлы зоатэхнікаў і іншых работнікаў жывёлагадоўчых соўгасаў, калгасаў і калгасных таварных ферм, старшынь і рахункаводаў калгасаў. Неабходна ва ўсіх сельсоветах, калгасах, соўгасах арганізаваць сіламі райпартактыва сходы калгаснікаў, аднаасобнікаў, рабочых і служачых соўгасаў для абмеркавання дакладаў аб перапісу жывёлы. Трэба разгарнуць шырокае соцыялістычнае спаборніцтва паміж асобнымі раёнамі і ўдзельнікамі перапісу на лепшае правядзенне перапісу жывёлы.

Рашаючае значэнне для паспяховага правядзення перапісу мае падбор палітычна правераных і кваліфікаваных кадраў. Раённыя партыйныя і совецкія арганізацыі павінны ў бліжэйшыя дні скончыць падбор і зацверджанне перапісных кадраў, выкарыстаўшы ў першую чаргу інструктароў-кантралёраў і іншых удзельнікаў перапісу насельніцтва. Неабходна таксама падабраць і зацвердзіць брыгадзіраў кантрольных абходаў з ліку акруговага, гарадскога і раённага партыйнага і совецкага актыва.

Для большага поспеху перапісу, трэба каб усе соўгасы, Орсы, каапгасы, калгасы скончылі ў бліжэйшыя дні (да пачатку перапісу) інвентарызацыю жывёлы на 1 студзеня 1937 года. Брыгады садзейнасці перапісу павінны ўзяць пад свой нагляд работу па правядзенню інвентарызацыі жывёлы.

Раённыя газеты павінны на сваіх старонках растлумачваць насельніцтву мэты і задачы перапісу жывёлы і сістэматычна асвятляць у друку падрыхтоўку і правядзенне перапісу. У гэтых-жа мэтах неабходна выкарыстаць радыёвяшчанне.

Перапіс жывёлы трэба дакладна падрыхтаваць і правесці пад кутом погляду праверкі выканання дзяржаўнага плана развіцця жывёлагадоўлі кожным соўгасам, калгасам, каапгасам і аднаасобнікам.

Па сканчэнні перапісу раённыя партыйныя і совецкія арганізацыі павінны абмеркаваць ітогі перапісу жывёлы з пункту погляду праверкі і выканання дзяржаўнага плана развіцця жывёлагадоўлі 1936 года і прыняцца практычных мерапрыемстваў, забяспечваючых развіццё жывёлагадоўлі ў раёне.

У БССР створаны ўсе неабходныя ўмовы для таго, каб праблему жывёлагадоўлі вырашыць таксама з поспехам, як партыя вырашыла зерневую праблему. «Справу жывёлагадоўлі павінна ўзяць у рукі ўся партыя, усе нашы работнікі, партыйныя і беспартыйныя, маючы на ўвазе, што праблема жывёлагадоўлі з'яўляецца цяпер такой-жа першачарговай праблемай, якой была ўчора ўжо вырашаная з поспехам праблема зерневая» (Сталін).

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

Уп. Галоўлітбела № К—550.

Друкарня газеты «Звязда» Менск Совецкая 63.

К. Д. С.